

Pomen Jadrana za Italijo.

ADMIRAL P. THAON DI REVAL POVE, ZAKAJ MO-
RA ITALIJA IMETI DALMATINSKE OTOKE. — TE-
ŽKO JE PREPREČITI NAPADE. — ITALIJA IMA
SAMO DVOJE PRISTANIŠČ, AVSTRIJA PA IMA
PRIPRAVNEJŠE OBREŽJE. — PIŠE EDGAR AN-
SEL MOWRER.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, 21. februarja. — Rešenje jadranskega proble-
ma je za Italijo tako velikega pomena, da se mora smatra-
ti za mednarodno vprašanje, katerega rešenje zadene tudi
svetovni mir. To je tudi pravi vzrok, zakaj Italija tako tr-
dovratno zahteva Dalmacijo in njene otoke.

Zaradi tega je važno, da se določi, katere točke mora
Italija kontrolirati, da zavaruje svoje obrežje.

Pripomniti se mora tudi, da laški uradniki v zuna-
njem ministrstvu še niso svetu sporočili vsebine pogodbe,
tako da, dasiravno je bila pogodba objavljena, ni vladnim
krogom in uradnikom dana svoboda, da bi podali natančen
izjave glede pogojev.

Danes popoldne me je sprejel v svojem uradu v Ri-
mu šef štaba laške mornarice, ali kakor bi rekli, vrhovni
poveljnik pomorskih sil, admiral P. Thaon Di Reval. Ad-
miral je majhen mož, belih las, rdečega lica in živih oči. —
Govori več jezikov, med njimi tudi angleško.

— Kaj morem za vas storiti? — me je vprašal.

— Na kratko mi razložite jadranski problem popolno-
ma iz mornariškega stališča, — sem mu odvrnil.

— Bodite bolj jasni, — je rekel admiral smeje.

— Govorite, kakor bi bili učitelj v mornariški aka-
demiji in jaz neumen učenec. Kakšno je stališče Italije
glede Jadranskega morja?

— V vsakem oziru neprijetno. Kdorkoli kontrolira
drugo obal, kontrolira Jadran. Naši dve bazi, Benetke in
Brindisi, sta 450 vozlov narazen, medtem ko je celo obre-
žje za dalmatinskimi otoki dolga baza samo 50 vozlov od
našega obrežja. Kako naj potem preprečimo napade? Ce-
lo morskotok nam je sovražnik; kajti mine, katere vržete
v morje v Dalmaciji, plavajo proti naši obali.

In še več; voda na vzhodni strani je čista, na naši
strani pa nekoliko motna. Dosledno je naše podmorske
čolne, kadar gredo k napadu, mogoče videti, med tem ko
njihovi ostanjci nevidni. Konečno, ker se največ napadov
vprizarja zjutraj, je stališče solnce za nje ugodno.

— Ali bi kontrola dalmatinskih otokov izenačilo to
zadevo?

— Gotovo, kajti to bi preprečilo uporabo kanalov za
otoki.

— Ali imajo otoki sami na sebi kako veljavo, ali samo
kot morska baza?

— Nekateri večji otoki imajo sami na sebi nekaj ve-
ljave; vse je mogoče porabiti za baze za majhne ladje, to-
da moderna vojna jih je nadkrillila. Mnogo bolj so važni
za zaščito, zaradi tega morajo pripadati nam. Prebival-
stvo na vseh govori italijansko.

— Ali bi posest otokov pred reškim zalovom onemo-
gočila uporabo pomorske baze? Veste, da je to v soglasju
s pogodbo.

Admiral se je smejal, ko je odgovoril:

— Politika ni moj posel. Njegova ekseienca, baron
Sonnino mi še ni sporočil pogodbe, dasiravno je že bila
prebrana v zbornici.

— Katera mesta, da preidemo na drugi predmet, v
Dalmaciji so najbolj italijanska?

— Zader in Dubrovnik (Dubrovnik je po pogodbi pre-
puščen onemu, ki bo vladal obrežju na oni strani, morebiti
Jugoslovanom).

— Dovolite mi še eno vprašanje: Ali je mogoče, ako
imate v svoji posesti Valona, zapreti Otrantsko morskot-
ožino?

— Dandanes se ožina zaradi podmorskih čolnov ne
more zapreti. Otrantska ožina je na nekaterih krajih 1000
metrov globoka. Valona mora služiti za središče za rešenje
Albanije. Zdjaj pa moram iti.

— Še eno, zadnje vprašanje: Ali ste bili zadovoljni z
zadnjo mornariško konferenco v Rimu?

— Popolnoma. Ni bila zadovoljna samo Italija, tem-
več so se ideje vseh zastopanih narodov strinjale z načr-
ti. Ta konferenca je bila zelo koristna. Upamo, da jih bo-
mo imeli še bolj pogosto, ne sicer v določenih časih, tem-
več od časa do časa. Vaš admiral Sims je zelo prijazen in
uljuden.

— Je brez predsodkov, — sem odvrnil.

— Da, pa tudi odkritosrčen. Bil sem zelo vesel, ko
sem ga spoznal. Zdravi! Obiščite me zopet.

Ako zunanost kaj velja, potem je Italija dobro iz-
brala svojega prvega admirala.

Nemci na potu proti Petrogradu.

VELIKANSKI VOJNI PLEN. — NEMŠKE BOJNE LADJE PROTI REVALU. — NEMŠKI OILJ
JE ZDAJ PETROGRAD. — NAJLAŽJE PRODIRANJE V ZGODOVINI. — BOLŠEVIKI POZIV-
LJAJO NA BOJ DO SMRTI. — KRYLENKO POZIVLJA NA "PRAVO REVOLUCIONARNO
MOBILIZACIJO. — "NARODNI TERORIZEM SE MORA POSTAVITI PROTI SOVRAŽNIKU". —
RUSKI MIROVNI SEL. — BOLŠEVIKI BODO POSTRELILI VSAKOGAR, KI NE BO HOTEL
KOPATI STRELNE JARKE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 22. februarja.
Petrogradski dopisnik Expressa pi-
še, da se je v sredo bližalo Revalu
15 nemških bojnih ladij. Pri Re-
valu so izkrcali vojskovo.

Berlin, Nemčija, 22. februarja.
Nemške čete so vkorakale v Minsk
na svojem potu proti vzhodu v Ru-
sijo.

Naši polici so zasedli Minski o-
tok; potem ko so prekorale za-
mrznjeno morskot ožino, so korakali
v Estonijo in zavzeli Leal. Na po-
tu ob zalivu pri Rigi, skozi Per-
nigal in Lemzal, so se nekoliko ča-
sa vršili boji, v katerih je bilo za-
jetih 500 ujetnikov in 20 topov.
Naše čete so šle skozi Wenden in
so zdaj pred Wolmarjem. Med
Dvinskem in Pinskem prodiramo
proti vzhodu.

Prodiranje se vrši na celi fron-
ti. Zavzeli smo važna železniška
križišča. Rovno je sovražnik iz-
praznil.

Nemogoče je podati približno
cenitev plena. Do zdaj je bil na-
znanjen sledeči plen:

Ujetniki: general, ki je zapove-
doval eni armadi, več divizijskih
poveljnikov, 425 častnikov in 8700
mož. Plen: 1353 topov, 120 stroj-
nih pušk, 4 do 5 tisoč avtomobilov;
vlakci z okoli 1000 vozovi, nekateri
med njimi so naloženi z živčevjem;
aeroplani in neprecenljiva množi-
ca drugega vojnega materijala.

Petrograd, Rusija, 22. februarja.
Predno je sovjet komisarjev od-
poslal v Berlin brzojavko o pre-
daji, je imel sejo, pri kateri se je
odločil z enim glasom večine v pri-
log miru. Točki, ki je bil za to, da
se bori do konca, je nepričakovano
prešel na drugo stran in tako je
odločil izid.

Sinočne tajne stranke so ostro
obsojale zunanega ministra. Tro-
čki bo morebiti resigniral. Letski
infanteristi so imeli v Smolnem za-
vođu sejo v protest proti miru.
Drevi bo zopet tajna seja vladnih
strank.

Obe stranki, boljševiki in levica
socialističnih revolucionarjev, si
v glavnih vprašanjih stojita na-
sproti.

Petrograd, Rusija, 22. febr. —
Sinoči je bila izdana iz Smolnega
zavoda proklamacija, ki pozivlja
na odpor proti nemškemu prodi-
ranju in pozivlja vse Ruse, da bran-
ijo domovino in razglašajo nad Pe-
trogradom vojno stanje. Prokla-
macija je podpisal ministrski pred-

sednik Lenin in boljševiki vr-
hovni poveljnik Krylenko ter se
glasi:

"Privolili smo in podpisali mi-
rovne pogoje za ceno velikanskih
koncesij v namenu, da se reši do-
movina konečnega izrepanja in u-
ničenje revolucije. Zopet enkrat je
v tej težki uri nemški delavski raz-
red pokazal, da je nezadostno od-
ločen, da bi vstavljal močno zločin-
sko roko svojega lastnega milita-
rizma. Nismo imeli druge izbire
kot sprejeti pogoje nemškega im-
perializma, dokler jih revolucija
ne izpremeni ali pa preklči.

Nemški vladi se prav nič ne mu-
di odgovoriti; obidno ima namen
polastiti se kolikor mogoče važ-
nih postojank v našem ozemlju.
Sovražnik je zasedel Dvinsk, Wer-
der in Lueck in nadaljuje z lakoto
zadušiti najvažnejša središča re-
volucije.

Mi pa smo celo še sedaj prepi-
čani, da se bodo nemški delavski
razredi vzdignili proti delovanju
vladnih krogov, ki hočejo uničiti
revolucijo; toda za gotovo ne mo-
remo napovedati, kdaj se bo to
zgodilo. Nemški imperijalisti se ne
plažijo ničesar, kar bi moglo uni-
čiti avtoriteto sovjetov, in da bi
potem vzeli kmetom zemljo.

Komisariji pozivljajo vse lojalne
sovjetne in armadne organizacije,
da vporabijo vsa sredstva, da se
stvari armade. Zakrknjeni lopovi,
morilci in izdajalci naj se vržejo
iz vrst in ako se upirajo, naj se iz-
trebijo s površja zemlje.

Buržoazija, ki je pod Kerenskim
in carjem ušla breemuju vojne, iz
katere nezgod je vlekla dobiček,
se mora z najbolj odločnimi in ne-
usmiljenimi odredbami prisiliti,
da izpolni svoje dolžnosti.

Ruski parlamentarci so se v av-
tomobilu odpeljali iz Rečice v
Dvinsk; blizu postaje v Antono-
polu jim je prišel nasproti nemški
avtomobil ki je bil oborožen s
strojnimi puškami. Ruskemu avto-
mobilu je bilo dovoljeno, da je pe-
ljal dalje, toda parlamentarnega
zastopnika in komisijonarja pete
armade so zadržali in so ju v nem-
škem avtomobilu zopet pripeljali
nazaj v Rečico.

London, Anglija, 22. februarja.
Reuterjev dopisnik poroča iz Petro-
grada, da ruski misijonarji poziv-
ljajo na "obrambo do smrti" pro-
ti Nemcem. Komisijonarji poziv-
ljajo vojaške, da naj uničijo želez-

nice in zaloge ter naj prisilijo bur-
žoazijo, da kopije zakope pod smr-
tno kaznijo.

Poziv nadaljuje:
"Nemški militarizem hoče za-
dušiti delavski razred in ukrajins-
ke mase. Vrniti hoče lastnikom
zemljo, tovarne in delavnice ban-
kirjem in oblast monarhiji.

Sledeče točke se zahtevajo v po-
zivu:

1. Vse sile dežele se morajo po-
staviti v službo za obrambo revo-
lucije.

2. Vsi sovjetji delavskih in vo-
jaških organizacij se morajo po-
staviti v prisilno obrambo vsake
postojanke do zadnje kaplje krvi.

3. Železniške organizacije in so-
vjeti, ki so s tem v zvezi, so dol-
žni z vso silo preprečiti sovražni-
ku, da bi se okoristil z opremo ko-
munikacijskih črt. V svojem umi-
kanj umorjajo porušiti vse železni-
ce in morajo razstreliti postaje.
Vse železniške vozove in lokomoti-
ve morajo brez odlašanja poslati
proti vzhodu in v notranjost de-
žele.

4. Žito in živila se morajo po-
staviti na isto stopinjo lastniške
cene kakor je v nevarnosti, da pa-
de v roke sovražnika in se mora
brez obotavljanja uničiti. Krajevni
sovjeti morajo gledati na to, da
se ta odredba izvrši in odgovornost
pade na njihove zastopnike.

5. Delavci in kmetje v Petrogra-
du, Kijevu in vseh mestih, trgih
in vaseh ob novi bojni črti morajo
sestaviti polke, da kopljejo zaka-
pe pod nadzorstvom vojaških soci-
jalistov.

6. Vsi člani buržoazije, ženske
kakor moški, morajo stopiti v te
polke pod nadzorstvom rdeče gar-
de in v slučaju upiranja se mora-
jo vstreliti.

7. Vsi zavodi, ki nudijo odpor
sovjetovemu delovanju v obrambi
in preidejo na stran nemške bur-
žoazije, ali pa imajo namen, na-
praviti si iz invazije imperijalisti-
nih mas kak dobiček s tem, da bi
poskušali strnoglaviti sovjetovo o-
blast, se morajo mobilizirati in ko-
pati zakope ter morajo izvrševati
druga obrambna dela.

8. Zunanji agenti in špekulanti
se morajo smatrati za revolucio-
narne agitatorje in nemške špijo-
ne je treba postreljati, kjer se naj-
dejo. Socialisti, domovina je v ne-
varnosti. Živela narodna socialna
revolucija!"

Vojaki-izdajalci.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Camp Lewis, Tacoma, Wash.,
22. februarja. — Danes so zapri-
štri vojaške narodne garde in ča-
kajo samo predsedniškega varanta
iz Washingtona. Kakorhitro se bo
to zgodilo, jih bodo zapli kot tuj-
ce sovražnike, ki so osnovali zaro-
to, da postrele svoje častnike, ka-
korhitro stopijo na evropskem bo-
jišču v akcijo ter da izročijo vse
ameriške vojaške v njihovih orga-
nizacijah Nemcem.

Imena teh vojakov ima vojaško
državni pravdnik, ki se popolno-
ma ravna po naročilih, katere do-
biva iz Washingtona.

V Camp Lewis so začeli danes
splošno izstreljivati tujce sovraž-
nike. Danes so odslavili iz vojaške
službe 24 oseb.

Washington, D. C., 22. febr. —
Uradniki vrhovnega vojaškega so-
dne so izjavili danes, da se bodo
moralo vojaški narodne armade, ki
so obdolženi izdaje, zagovarjati
pred vojnim sodiščem.

Ako bodo spoznani krivim, je
kaj lahke mogoče, da bodo obso-
ljeni na smrt.

Vojna poročila.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paris, Francija, 22. februarja.
Ob celi fronti so bili hudi artilerij-
ski boji, posebno pa v okolici go-
zov pri Pinonu, Chevreuxu in ob
Californijski planoti, Butte du Me-
snil in Hartmannswillerkopfu. In-
fanterijskih bojov ni bilo.

Nočro poročilo:
Danes ni bilo na naši fronti va-
nih dogodkov.

London, Anglija, 22. februarja.
Včeraj zvečer je velik sovražni od-
delek naskočil dve naši postojanki
v bližini Ypres-Roulers železnice;
pogrečkamo nekaj naših mož.

Včeraj zjutraj je bil sovražni
napad na postojanke, katere so dr-
žale belgijske čete v okraju Mer-
cken, odbit z artilerijo in strojni-
mi puškami.

Rim, Italija, 22. februarja. —
Bili so majhni artilerijski dvo-
boji od Stilfekega prelaza do Astico
Na nekaterih drugih mestih fron-
te je bil ogenj malo bolj živahen.
Naše baterije so koncentrirale o-
genj na sovražne čete pri Pozzi in
na severozahodnem pobočju gore
Grappa; ravno tako so tudi čer-
gično obstreljevali sovražne artil-

erije v dolini Frenzule in Bren-
te. Sovražnik je v veliko silo obstre-
ljeval jugozahodno pobočje Mon-
tello. Pri Grave di Popodopulo so
sovražne poživalovalne čete oži-
vile operacije.

Neka angleška patrula se je spo-
padla s sovražnikom na desnem
bregu Pijave. Naše patrula so pro-
drle do malega otoka Polina ter so
se vrnile z dvema sovražnima
strojnima puškama.

Tekom jutro so angleški avijati-
ki bombardirali sovražna letališča
severno in južno od Oderzo-Porto-
gruaro železniške črte.

Tekom dneva sta bila v zračnih
bojih izstreljena dva sovražna ae-
roplana; enega je izstrelil angleški
letalec.

Hertling.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kodanj, Dansko, 22. februarja.
Berlinski "Vossische Zeitung" pravi,
da bo nemški državni kancler
von Hertling govoril v parlamentu
v rajstagu o zunanji politiki.

Iz Avstrije.

BURNI PRIZORI V AVSTRIJSKEM DRŽAVNEM
ZBORU. — CESAR KAROL JE ZAGROZIL, DA BO
PRIČEL ABSOLUTNO VLADATI. — AVSTRIJSKI
SOCIJALISTI PODPIRAJO PREDSEDNIKA WIL-
SONA. — SKLICANJE VELIKIH SOCIJALISTIČ-
NIH SHODOV ZA PRICETEK POGAJANJ Z WASH-
INGTONOM. — SLOVANSKI BLOK V OPOZICIJI
PROTI VLADI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 21. februarja. — Avstrijski socialisti
so sklicali velika zborovanja, na katerih bodo dali izraza
svojim zahtevam, da se takoj prične z direktnimi mirov-
nimi pogajanj z Združenimi državami.

Socijalistična stranka je vložila interpelacijo na
ministrskega predsednika von Seydlerja, v kateri zahte-
va sprejem ugotovila predsednika Wilsona, tikajočega se
principov, na temelju katerih bi se dalo razpravljati o
splošnem miru.

Socijalisti zahtevajo, da napravi ministrski pred-
sednik takoj korake za otvorjenje poganjanj med Avstro-
Ogrsko ter Združenimi državami.

Avstrijski cesar je posvaril voditelje različnih dr-
žavnozbornih strank, da bo razpustil državni zbor ter
vladal deželo s pomočjo absolutnih metod, če bi ne bilo
mogoče zagotoviti večine za provizorični državni prora-
čun.

Divji prizori v avstrijskem državnem zboru v torek,
ob priliki govora ministrskega predsednika von Seydler-
ja, so opisani v neki brzojavki z Dunaja na berlinsko
"Vossische Zeitung" takole:

— Čehi in ostali Slovani so ob gotovi točki govora
ostentativno zapustili dvorano ter ostali zunaj tekem ve-
čjega dela govora min. predsednika.

Čuti je bilo medkliece:

— Lazi! Izdajstvo! Povejte to onim v Berlinu! in
slične izraze.

Ministrskega predsednika so slišali le oni, ki so bili
v njegovi neposredni bližini.

Čehi na vse načine protestirajo proti novemu prodi-
ranju nemških čet v Rusijo.

Poljaki so skrajno nevoljni radi postopanja avstrij-
ske vlade ter zahtevajo, da se mejo Ukrajine določi ob te-
ku reke Bug in da mora odstopiti grof Černin, avstrijski
zunanji minister.

Haag, 21. februarja. — Dejstvo, da čuti časopisje
potrebo ponovno zagotavljati popoln sporazum, ki ob-
staja med Nemčijo in dvojno monarhijo, je dovedlo ljudi
do prepričanja, da dejanski obstaja pomanjkanje har-
monije.

"Pester Lloyd" in "Az Est" sta objavila ugotovilo
iz diplomatskega vira, v katerem se glasi, da se je kljub
gotovim razlikam v načinu postopanja napram Rusiji —
vendar uravnalo avstrijsko stališče v popolnem soglasju
zaveznikom; da ni vsled tega nobenih resnih razlik ter
da se nahaja Avstrija v vojni z Rusijo prav tako kot —
Nemčija.

Aneksionistični katoliki list "Koelnische Volkzeit-
tung" je objavil članek, v katerem se glasi, da prevladu-
je tako v Nemčiji kot v dvojni monarhiji čustvo, da se
politiki in istočasne izjave grofa Černina in grofa Hert-
linga ne skladajo in da je odgovor predsednika Wilsona
le še povečal tozadevno čustvo.

List pojasnjuje, da se tiče razlika v mnenju prav pe-
sebnno razlage poročila iz Washingtona.

Glasi se, da ni predsednik Wilson niti sprejel niti od-
klonil predloga ter smatra, da so gotove koncesije v nje-
govem govoru naprville v Avstriji gotov utis, da pa bi
odgovor grofa Černina, katerega so obljubljali takoj po
njegovem povratku iz Berlina, ne smel biti težaven.

List zahteva, da se javno mnenje v Avstriji takoj in
formira, da more biti odgovor na predsednika Wilsona
edinole — zaniakalen.

Nadalje pravi članek, da mora predsednik Wilson
spoznati, da je ideja ločenja Nemčije od njenega zavez-
nika velika politična zmotna, posebno, če želi poslovati kot
posredovalec pri svetovnem miru.

Nemško-avstrijska zveza bo tekom leta vzdrževala
svetovni mir. V članku se pojasnjuje, kako zelo so odvis-
ne te dežele druga od druge v ekonomskem in političnem
oziru.

Po raznostrivanju o vseh posameznosti te zveze se
končuje članek z izjavo, da morajo biti ponovni poskusi
stika med Dunajem in Washingtonom ter poskusi izme-
njave idej le priprosta oblika in da bo referendum politi-
ka predsednika Wilsona le zadeva enega moža, v kolikor
je prizadet grof Černin:

— Berlin in Dunaj zasledujeta isto politiko!

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIO PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKNER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada..... \$3.50	Za pol leta za mesto New York... 3.00
Na pol leta..... 2.00	Za četrt leta za mesto New York 1.50
Na četrt leta..... 1.00	Za izposojstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnja števila naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.,

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

Nemška vlada in nemški narod.

—000—

True circulation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 22, 1918 as required by the Act of October 3, 1917.

Ni lahko govoriti brez vznemirjenja o predmetu, ki je tako poln sedanjih grozot ter občege ogroženja kot je "furor germanicus", ki opustoša sedaj svet.

Če pa hočejo Amerikanci razumeti sovražnika, s katerimi se nahajajo sedaj v vojni, jim je mogoče doseči to le potom ostrega intelektualnega premišljevanja. — Namen tega članka je vsled tega za trenutek pustiti na stran ogorčenje, povzročeno vsled suženjstva v Belgiji, stradanja na Poljskem, masakra na Iztoku ter izdajstva v Ameriki ter opazovati duha in namene naroda, ki je odgovoren za vse to strmoglavljenje moralnega zakona.

Naš predsednik je udaril na pravo strmo k takemu razumevanju, ko nas je prosil, naj delamo razliko med nemško vlado in nemškim narodom. V naši lastni deželi bi bilo tako razlikovanje nemogoče. Naš kongres je naše glavno vladajoče zastopstvo, zmožno, da po svoji volji kritizira eksekutivne sile, kot dela to naprimer v sedanjem trenutku ter tudi zmožno, da tvori samo v slučaju potrebe veliko sodišče za proces proti glavnemu eksekutivnemu uradniku.

Nadalje se kongres stalno obnavlja potom novih volitev tako da njega člani napeto poslušajo glasove svojih volilcev.

Nemci so v zadnjem času tudi trdili, da imajo reprezentativno vlado. Kljub temu pa vidimo vladarja, katerega ni mogoče odstaviti potom kakega postavnega postopanja ter kongresa ali rajstaga, ki je izvoljen na dolge intervale ter potom sistema, ki namenoma pridružuje volitve v rokah manjšine višjih slojev.

Razentega pa je najhujše to, da nemške eksekutivne sile ne le odrekajo pokesno temu državnemu zboru, — temveč da celo kaznujejo njega člane, če si slednji drznejo kritizirati eksekutivo.

Če se ohrani te točke v spominu, je jasno in očitno, da je opaziti dejanski dva različna dela nemškega naroda, vladajočo aristokracijo ter narod, ki nima nikake besede. Ta dva dela lahko čustvujeta in delujeta v harmoniji; če se pa v kakem slučaju nazori ločijo, je narod tako brez vsake pomoči, da ima celo revolucija najmanjše upanje rešiti ta narod iz sedanjega suženjstva.

Vsled tega je to, kar Nemci tako radi imenujejo svojo "prostost" v resnici le — iluzija, domišljija, rastlina iz evetličnjaka, ki usahne ob prvem dihu mrzlega vetra.

Na kak način pa so se vzdržale te razmere pri življenju? Zakaj je Nemec vedno pripravljen zagotavljati: Ha, jaz sem prostejši kot ste vi, kljub vaši hvalisani demokraciji? —

Na prvem mestu je on navadna prestaška duša, ki ljubi, da se mu že vnaprej začrta življensko pot. Če vidi kak Nemec pot značeno kot "verboten", bi niti v sanjah ne mislil na to, da bi šel po njej. On sprejema postavne hvalečnosti, čeprav nalagajo naslednje največje omejitve.

Na drugem mestu pa je nemška vlada dejanski udeleževalec izvršne postavne v dobrot delavskih razredov, za starostno zavarovanje itd. Nadalje se nemška vlada skrbno varuje zadrževati svoje volilce pri stvarih, pri katerih najdejo slednji svoje resnično veselje.

Nemec lahko nastopi proti svoji ženi ali otrokom ter v številnih drugih zadevah vsakdanjega življenja kot bi Amerikane nikdar ne mogel — ter tudi ne želel, da bi mogel. Vsled tega pa pravi Nemec čisto naravno: — Jaz sem prostejši kot pa ste vi!

Celo ko se je pričela vojna, smo se le neradi iznebili svoje stare ljubezni do varčnega, rednega, pridnega, mehkočutnega, dasiravnega ne preveč sijajnega nemškega naroda. S presenečenjem smo čuli o presenetljivo nemogočih zahtevah, katere je stavila Avstrija na Srbijo in s še večjim začudenjem o arogantnem podpiranju teh zahtev od strani Nemčije pod slabo pretvezo, da se ne sme napasti časti Avstrije s tem, da bi se zahtevalo od nje, naj se uda in umakne. Čast enega ministra ali čast ene kronske glave naj se napravi izgovorom za pretnjo umorov in razdejanja, ki naj bi obsegalo celi svet!

A celo v tem slučaju smo se nekoliko držali nazaj! — Poročila, ki so dospela do nas, so bila morda enostran-

ska; prekinili naj bi svojo sodbo, dokler bi Nemčija ne ugotovila svojega lastnega stališča.

To naše stališče je bilo še vedno nepristransko tekom prvih mesecev velikega konflikta. Človek pa, ki se še vedno drži in opriema tega stališča, sedaj po treh letih razkritja glede novega nemškega stališča, se brezbržno ali pa namenoma skriva pred tem, kar so sedaj — ugotovljena dejstva. Imamo na razpolago lastne izjave Nemčije, večkrat oficijelne vladne izjave, glede skoro vsake točke, ki pride pri tem v poštev.

Te izjave so naravnost pretresljive glede trdovratnosti in vstrajanja pri najbolj očitnih potvarah, lažeh in pretenzijah.

Ti presenetljivi dokumenti so deloma namenjeni za "domačo uporabo" in mi smo že zdavnaj izvedeli, da bo Nemec vrjel skoro vsako stvar, katero mu natvezi njegova vlada. Stališče Nemca se nam zdi v resnici paradokso.

— Moja vlada bi me ne mogla ter bi me ne hotela naglati. Če pa stori to, stori modro in v moje dobro in — vsled tega jim bom vedno vrjel.

Z drugimi besedami sprejme on za svojo namenoma slepo vero ki je izključno čustvena in neintelektualna.

Bismarck se je lagal Nemcem na popolnoma sličem način v pričetku vojne leta 1870 in raditega so ga Nemci od tedaj naprej vedno obožavali. Sedanja nemška vlada se je lagala Nemcem na popolnoma sličem način v pričetku sedanjega vojne ter jim zagotavljala, da je Francija v orožju prokoračila mejo, da se je Evropa združila v popolnoma neumiljivem sovraštvu proti Nemcem in da se morajo boriti, da rešijo svoje domove.

Na podlagi te teorije so se Nemci od onega časa naprej borili neustrašeno in z junaštvom in lojalnostjo, ki je bila največja nesreča za ostali svet.

Ali je to edini vzrok, zakaj se nahaja nemški narod v vojni? —

Gotovo ne; to je le najbolj častna stran cele zadeve. Na dnu te prevarane lojalnosti leži namreč — resnejša resnica.

Nemec se je varalo od strani njegove lastne vlade; kajti on je hotel, da se ga vara, ker je v srcu simpatiziral z vlado ter želel, kar je želela njegova vlada. Tega sicer ni želel z brezsrčnim divjaštvom kakega Bernardija, — temveč s prazno nečimurnostjo otroka. Skozi dve generaciji ga je njegova vlada skrbno učila, da je on — najmočnejša, najmodrejša, najplemenitejša oseba na svetu, od Boga poslani gospodar sveta — in on je hotel to dokazati ter prisiliti tudi druge narode, da priznajo to.

Potem ko se mu bodo poklonili ter ga molili, jim je hotel vladati zelo milo, tako milo kot vlada svojo lastno družino — kadar namreč čuti razpoloženje biti mil in prijazen.

Pri tem se je treba spominjati dejstva, da je bil nemški narod stalno tlačjen od tujih zavojevalev skozi celi Srednji vek in prav do zadnjega stoletja. Tlačili so ga Franki, Normani, Španci pod Karolom V., Švedi pod Gustavom Adolfom, Francozi pod Ludovikom XIV. in pod Napoleonom.

Vsled tega je nemški narod nesrečno zaostal vsprilo rasti človeškega plemena ter se pri tem naučil smatrati vsako bedo kot temelječo na — vojaškem porazu.

Ko so drugi bolj srečni narodi ravno preboleli bolezen ljubezni do militaristične slave, se je to prokletstvo oprijelo nesrečnega in zaostalega nemškega naroda. Bolezen se je razširila najprvo med voditelji plemena in ti so jo nato namenoma širili med celi narod. Nato, ko so čutili, da ta blaznost samaposebi ne bo dosti močna, da zavede po svoji naravi miroljuben narod v svetovno vojno, so ji dodali tudi slepilo, da skušajo drugi narodi — uničiti Nemčijo.

Tako je mogoče dosedaj okrepiti z dejanskimi dokazi to sliko domoljubnega, prijaznega, dasirano omejenega in zaostalega naroda, katerega se je namenoma zavedlo s pomočjo nečimurnosti. Sedaj pa naj v kratkem na podlagi tega izpregovorimo sodbo o sedanjem položaju.

Do sedanjega trenutka je skoro popolnoma akademsko vprašanje, v koliki meri moremo razlikovati med — nemško vlado in nemškim narodom.

Načrte glede grozot v Belgiji, glede masakrov, glede strupenih plinov za Francijo, glede Zeppelinov za Anglijo ter podmorskih čolnov za Ameriko, vse te načrte se je izdelalo v možganih nemške vlade.

Roka, ki je najbolj trdovratno ter brez vsakega kesa in čustva izvedla vse te načrte, pa je bila roka nemškega naroda. —

Mi vidimo ali vsaj domnevamo, da vidimo znamenja, da je pričel nemški narod omahovati v tem svojem strašnem teku. Ta izpremeba srca pa ne prihaja iz nastanka kakega plemenitejšega duha ali iz prepovedi k višjemu človečanstvu; prihaja namreč iz sile — protiudarcev cele Evrope.

Ti udarci so omajali nečimurnost nemškega naroda, ki se je pričel vpraševati glede gotovosti uspeha, dočim so pričela pomanjkanja doma preganjati slepoto one trmo glave lojalnosti, ki ni hotela videti nikake napake v svojih vladarjih, dokler so jo le slednji vodili proti vojaški slavi.

Z drugimi besedami smo morali dobro premlatiti nemški narod ter ga moramo še, predno moremo govoriti z njim — pametno besedo. V drugačem slučaju nas bo nemški narod pomandral kot je pomandral druge narode.

Vojaki, vojni ujetniki, sorodniki, prijatelji in znanci.

—000—

Preskrbujemo denarna izplačila v Franciji, Angliji, in Italiji.

Kadar nam pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo, katero ste prejeli od tam, kjer se ima plačilo izvršiti. Na ta način nam pomagajte sestaviti pravilni naslov.

TVERDKA FRANK SAKNER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Izkušnost Father Mollingera.

Znameniti pittsburski duhovnik-zdravnik je za celo stoletje preselil svojo dobo kar se tiče medicinske znanosti.

Father Mollinger, zdravnik 200.000 pacientov je za časa svojega službovanja v Pittsburghu, razkril vzrok bolezni, predno je predpisal zdravilo. Za svoje čudovite uspehe je imel 20.000 priči. Časopisi so poročali o njegovih medicinskih uspehih. Na tisoče jih uživa njegova zdravila ter pišejo o zdravju in o novodobljeni sreči. Njegova poglavitno zdravilo je bilo FATHER MOLLINGERJEV RASTLINSKI ČAJ. On odstranjuje strupe iz telesa, je brez škoda ter pomaga mladim in starim. Sestavljen je iz dragocenih zdravilnih zelišč, katerih sokovi zdravijo jetrne nepravilke, zaprtje, boleznijo žolčnika in boleznijo ledje. Oni, ki imajo revmatizem in oni, ki imajo glavobol ali nečisto kri slave to zdravilo, starodavno naravno zdravilo.

Zavoj, za en dolar, ki zadostuje za pet mesecev, se pošlje garantiran, čist in svež proti gotovemu denarju, znamkam ali money orderu.

Pošlji še posebej deset centov za poštnino in zavarovalnino. Če pa nočes tako naročiti, za lahko plačala na pošti, ker ti ga pošljemo C. O. D.

MOLLINGER MEDICINE CO.

21 Mollinger Building

14 East Park Way (N. S.)

Pittsburgh, Pa.

Dopisi.

Eaton Valley, Pa.

Poznam opravljamo na farmi sledeča dela: krmimo živino, sekamo drva, donosamo premog, da kurimo peči itd. Ko bo pa prišla pomlad, pa bomo zopet prišli za plug in bomo obdelavali zemljo.

V zapadni Pennsylvaniji ni na farmah ravno mnogo Slovencev; povečini so Amerikanci, ki imajo lepo urejene farme. V tej okolici se vidijo rodovitna polja in lepa goveja živina. Krave so zdaj po \$100 do \$200. Mleko oddajamo v mlekarne; tudi drugi pridelki se prav lahko prodajo. Nekateri imajo še po tisoč buševjev pesnice po svojih shrambah, ker se ne morejo dobiti železniški vozovi za prevažanje.

Naši farmerji se, kakor razvijam iz raznih dopisov v "Glasu Naroda", zelo pohvalijo z življenjem na farmi. Tudi jaz moram priznati, da mi ugaja. Pridelamo dovolj, da nam ni treba kupovati živeža in še marsikaj ostaja, kar potem prodamo.

Ako katerega Slovence veseli kupiti kao farmo, se mu tukaj mudi lepa prilika, kajti na prodaj je več farm različne velikosti. Kupi jih lahko na lahke obroke. Poleg tega se pa tudi na farmo lažje dobi denar kot pa na hišo. Tukajšnje podnebje je zelo zdravo in dobra pitna voda. Skoro pod vsako farmo je tudi premog. Poznane so mi farme, ki imajo odprt premog in ga farmer prodajo, kolikor ga hoče. Tudi take farme so na prodaj. Kogar veseli, lahko kupi farmo naravnost od lastnika in mu ni treba hoditi se-le o koli agentov in jim dajati nezaluzenega plačila. Kdor bi se nameni v tukajšnji okolici kupiti farmo, naj mi piše in mi bom rad brezplačno pokazal vsako farmo.

Strie Sam je pričel nabirati vojakov tudi pri nas. Mene je pregledal že v oktobru. Če me bo poklical, bom šel; rajše pa vidim, da me pusti. Za ta slučaj mu čez 20 let obljubim kar tri sinove.

Jacob Serjak.

Gallatin, Pa.

Poročati hočem nekoliko o tukajšnjih razmerah. Dela se vsak dan, zaslužek je pa tako pičel, da ne zadostuje v tej neznanosti dragini. Ako delaš v dobrem premogovniku, pa nimaš dovolj voz; ako pa kolješ trdi premog, pa imaš dovolj voz, toda naložbi kolikoli maj 4 do 5 voz in zopet malo za

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januarja 1903 v Calumet, Michigan.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Prédsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZKE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHIL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 299 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 268½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vse dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geshil, Slovene Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopile članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 268½ First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

služiš. Tukaj se sicer imenuje mehki premog, pa je tako trd kakor cement; zato nikomur ne svetujem sem hoditi za delom.

V zadnjem času se v "Glasu Naroda" posebno pogosto oglašajo pečlarji, h katerim spadam tudi jaz. To rečem, da je pečlar zelo umen in opravlja na dve strani svoje posle. Na svojem delu mora trpeti, da kaj zasluži, ko pa pride domov, pa si mora beliti glavo, kako bi kaj pripravi za pod zob.

Ako posebno ne pazi redaj, kadar mesi testo, se mu kaj lahko pripeti, kakor onemu pečlarju, ki je moral vreči testo skozi okno. Pečlar mora pač vse kuhinjsko delo izvršiti brez kuhinjske knjige. Za danes naj zadostuje, kajti ravno mi udarja iz peči na nos

ŽENITNA PONUDBA.

Seznajna želim si z mladim gospodom v svrhu ženitve in s tem-le predlogom:

Mora biti priden, pa tudi bogat, ter vrli Slovenec, Srb ali Hrvat.

Nočem pijanca in ne Avstrijaka, jaz hočem moža in ne pa bedaka! Draga da bo naša slovenska dežela,

da zrla bom nanj s ponosom, — vesela.

Obljubit mi mora, da ljubil me bo kot Adam je Eva, — z vso svojo močjo.

Da vas radovednost morila ne bo, popišem vam, kdo sem in kaj sem, pa bo!

Jaz sem Slovenka, ime mi je Lenka, —

ne več tako mlada, a brhka sem ženka.

Tudi bogata sem s "pufi" in — zala;

da, svoja hvala, res cena je mala.

Kuhati, prati in likat perilo svojemu možu — me bo veselilo.

Tudi znam brenkat kitaro in peti, pa jesti in piti in dnarce znam šteti.

Torej, rojaki, pogumni bodite! Dajte odgovor! Nikar ne lenite! Čakala bodem največ tednov osem,

li kdo uganil bo do takrat — kdo sem!

(Adv.)

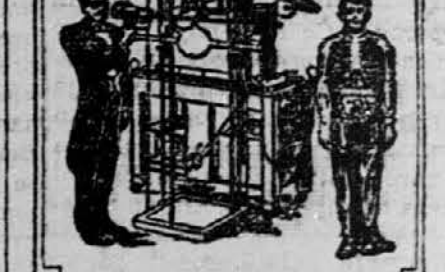
Prof. dr. Mullin

Zdravnik - špecialist za Slovence.

411 - 4th Avenue,

nasproti pošte

Pittsburgh, Pa.

ELEKTRIČNA PREISKAVA Z X-ZARKI

Star in izkušen zdravnik s 38-letno prakso. Zdravi naglo in vse bolezni. Posebno iskajo inam v zdravljenju težkih možganskih bolezni, Odravnim vsako bolezen, katere se lotim zdraviti. Najboljša zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Nizke cene in navesti zastoj. Točna preiskava in popolnoma zalamčena. Pridite k nam, pomagali vam bomo v resnici. Pri meni se zdravi veliko Slovencev. Zdravim točno vse možne in ženske bolezni.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 8. zvečer, ob nedeljah samo od 10. do 2. ure bove.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem znaneem, prijateljem in sorodnikom po širni Ameriki naznanjam žalostno vest, da nas je dne 10. februarja t. l. po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, vdana v božjo voljo, za vedno zapustila naša ljubljena, preskrbna mati, ož. žena

IVANA KOTNIK,

roj. Mihelčić,

v starosti 42 let. Naj v miru počiva!

Srčna hvala vsem znaneem, prijateljem in sorodnikom, ki so nam priskočili na pomoč in nas tožili v tem žalostnem času. Srčna hvala evelethskim dekletom ter vsem, ki so pripomogli, da so dekleta kupila dva krasna venca iz svežih rož, katere so položila na krsto ranjke. Srčna hvala društvu Narodni Dom, oziroma Avgustu Bratulič in Martinu Panjan, katere sta tudi prinesla krasen venec ter ga položila na krsto v spomin sočutja. Lepa hvala tukajšnji učiteljici, katere ime mi ni znano, kakor tudi vsem šolskim dedicam za krasni šopek, katerega so prinesle ter podarile ranjki. Srčna hvala še vsem društvnikom, ki so se vdeležili sprejema. Bog vsem stotero povrni!

Zaljubljeni ostali:

Louis Kotnik, soprog.

Lojzika, Marija, Ivana, Francka, Angelica, hčerke.

Frank, Ludvik, Jožef in Filip, sinovi.

Eveleth, Minn., 18. febr. 1918.

Mogočna mati narava vas spominja in vam nudi svojo pomoč.

V zalogi imam, poskrbujem, ter razpošiljam širom Združenih držav sladno lečmenovo kavo, žolčodovo kavo, rane suhe rože, cvetja, korenine, prahove in olja. To so sredstva, ki so obširno opisana v knjigi "Kneipp, doma i zdravnik" in se vporabljajo zelo uspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dilave, ki se pripravljajo v knjigah "Dobra kuharica", in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedi, na primer: majaron, matelna dušica, muškator cvet, koriander, pavrika (grapek), krompirjeva peresca, šalotki, šefran t. l. d. Večkrat kdo rabi kako stvar, pa je ne more kupiti tam, ali v bližini, kjer stanuje; jaz imam iz poskrbljenosti in odgovornosti, koder šeli navaden ali enakih stvari, ali predvsem naznani, kake vrste in koliko jih namerava dobiti, ter prihodni splošno za odgovor.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 1611

New York, N. Y.

Borba Ukrajine za samovladu.

(Spisal prof. Mihajlo Hruševski, predsednik ukrajinske Rade.)

Zgodovina ukrajinskega vprašanja, kot se nam to vprašanje predstavlja danes, dotira iz sredine sedemnajstega stoletja, to je iz časa velike ukrajinske revolucije leta 1648, katere revolucija je osvetlila celi problem ter povzročila ob istem času razdelitev Ukrajine med moskovski cesarstvo ter kraljevino Poljsko. Od onega dne naprej se je pričel propad ukrajinskega narodnega življenja.

Nekako v sredini šestnajstega stoletja je ukrajinsko življenje izgubilo veliko na svoji prvotni sili. Aristokracija, oropana vsake svobode v politiki, je bila prisiljena podrediti se vladajočim plemenom, Poljakom in Litvincem, dočim se je srednje stanove izpostavljal vsaki vrsti zatiranja.

Kmetje so izgubili pravico imeti v posesti hišo ali zemljo. Postali so tlačani ali sužnji. Stevilni davki so ga težili, dokler ni postal navaden del zemlje, na kateri je živel. Pravoslavne cerkve, ki je bila v onih časih predstaviteljica naroda, je postala odvisna od vlade, ki je bila prav tako sovražno razpoložena proti njej kot proti kmetom. Pojavila se je kriza, ki je skoro privedla do razpada pravoslavne cerkve. Do one dobe je litvinska Ukrajina počasi zapredovala, a od sredine šestnajstega stoletja naprej je napredovala bolj hitro pod vplivom poljskih institucij. Razvzpetega se je krog leta 1509 skoro vse okraje litvinske Ukrajine odtrgalo od nje vlade ter jih enostavno anektiralo za poljsko republiko. Ti okraji so bili Volhinija, iztočno Podolje, Podlahje (zapadni okraj Buga) in Kijev. Poljska aristokracija je prišla v velikem številu stanovat v te nove pokrajine, ukrajinska aristokracija je prišla pod vpliv Poljakov in individualno življenje Ukrajine je prenehalo obstajati.

Vse to pa se ni izverilo brez reakcije in brez želje za narodni preporod. Če se jemlje v poštev posebne razmere v zapadni Ukrajini, kjer je bila aristokracija prav posebno skoro uničena, vidi človek takoj, da ni imela duševna in narodnostna regeneracija nobenega upanja, da bi trajno uspešna. Našla pa je opore v novem socialnem in političnem faktorju, ki se je pojavil v iztočni Ukrajini, namreč v Kozakih.

Kozaki se niso prav nič obotavljali zahtevati zase imunitet proti vsaki jurisdikciji, proti vsakemu tujemu suverenstvu, proti davkom ter osebni službi, in sicer za vse one, ki so se podredili sili in pravici zaporoške, to je kozške armade. Vse to je dajal nove energije Ukrajincem, dokler niso končno ponovno represalije (1638-47) dovedle do revolucije. Leta 1648 se je dvignil narod pod vodstvom Bogdana Hmeljnickija. Poljska armada je bila porazena in vstaja se je razširila preko cele Ukrajine, celo v najbolj oddaljene okraje na zapadu. Kljub velikemu številu vstajev vstajev, katerih je bilo nekako 300.000 v pričetku vojne leta 1648, niso smatrali voditelji Ukrajincev oprostitev naroda za mogočo s pomočjo sredstev, ki so jim bila na razpolago in Hmeljnicki je omahoval med dvema metodama. Ena je bila vstanovitve federacije pravoslavni držav: Moskovske, Ukrajine, Moldavske ter pravoslavni Slovanov Balkana. Taka zveza bi bila naperjena proti Poljakom in Turkom. Iz številnih vzrokov, predvsem pa radi slabosti turške vlade, se je nagibal Hmeljnicki na stran moskovske države. Za nekaj časa si moskovski državni upali prevzeti protektorat nad Ukrajino. Bala se je vojne s Poljsko ter se spominjala krvavih porazov, katerih je bila deležna v pričetku sedemnajstega stoletja. Šele leta 1653 se je Moskva odločila, da raztegne svoj protektorat nad kozosko armado in nad Ukrajino s tem, da se je spustila v vojno s Poljsko. V mar-

cu leta 1654 se je podpisalo pogodbo, ki nosi naslov: "Članki Bogdana Hmeljnickija", v katerih člankih se je določilo stališče Ukrajine proti moskovski državi. Te članke se je sestavilo v veliki naglici, ne da bi se poseglo globlje v problem, vendar se je pustilo veliko vprašanj medloženih. Pogajanja, ki so se vršila pred podpisom pogodbe, pa so kljub temu pokazala, da se Bogdan Hmeljnicki ni vstavljal pri nobeni koncesiji, da bi le moskovska država stopila v vojno s Poljsko. Negotovitost, katero je opaziti pri različnih točkah pogodbe, pojasnjuje, zakaj niso mogli teoretično političnega zakonika, tako ukrajinski kot ruski, nikdar priti do soglasja glede resnične narave pravnega razmerja med moskovsko državo ter Ukrajino vsled pogodbe iz leta 1654. Nekateri njih vidijo v njej vstanovitve teoretične unije, drugi pa resnično zvezo. Stevilni izvedenci so mnenja, da je napravila pogodba Ukrajino vazalom moskovske države; drugi pa trdijo nasprotno, da je zagotovila pogodba narodno avtonomijo na široki podlagi.

Od trenutka naprej, ko je zasedla carica Katarina prestol, pa so bili dnevi ukrajinske avtonomije končani. V nameri, da zdrbi opozicijo vladajočim razredom, se je poslužila carica metode, ki jo je pogosto opaziti v ruski politiki. Proglasilo se je namreč, da imajo uveljavljene reforme edini namen zavarovati narod pred izrabljanjem in izkoriščanjem od strani "starešin". Vse to pa ni oviralo Katarine, da je leta 1783 uvedla v Ukrajini najbolj kruto obliko tlačanstva ter odpravila stare prostosti, katere so ukrajinski kmetje še vedno uživali.

Leta 1772, ko je bila Poljska prvič razdeljena, je postala zapadna Ukrajina, sedaj iztočna Galicija, del habsburške monarhije, in sicer na podlagi gotovih zahtev ogrske krone glede te dežele. Nekaj let pozneje se je dodalo temu ozemlju tudi Bukovino, ki je prej pripadala Moldavski. Ta prehod zapadne Moldavske pod vlado Avstrije je vzbudil novo narodno navdušenje v deželi. Neznatno kot so bile reforme, katere se je uvedlo, je to stališče kljub temu napravilo globok utis na prebivalstvo Ukrajine, ki je zopet enkrat uživalo del narodnosti ter izgubilo ono obupno razpoloženje, ki se ga je lotilo tekom zadnjih let poljske supremacije. Čelo potem, ko je avstrijska vlada, pod vplivom poljske aristokracije, označila svojo ukrajinsko politiko s strogo nazadnjaškim razpoloženjem, ni bila energija narodnostnega gibanja popolnoma raztrošena.

Na drugi strani pa ni imelo ukrajinsko ozemlje, ki je padlo pri delitvi Poljske pod rusko vladno, nobenega vzroka pričakovati kakšnega oživilja narodnih aspiracij. Strogost, s katero je poljska ali polonizirana aristokracija vladala ukrajinskim kmetom, je postala še bolj neusmiljena kajti Poljske je podpirala avtoriteta Rusije.

Hrepenenje, da se vidi zopet vstanovitve staro ustavo, je postalo očitno od časa do časa, posebno v takih časih, ko je ruska vlada skušala rekrutirati v Ukrajini kozosko milico. To se je zgodilo leta 1812 in v časa poljske vstaje leta 1831, ob katerih obeh prilikah so skušale oblasti preseliti narod z različnimi obljubami glede reformnih odredb. Tekom krimske vojne je pobiranje prostovoljcev prav posebno vzbudilo intenzivno razburjenje med kmečkim narodom, med katerim so bile narodnostne aspiracije še vedno žive. Vsem pričakovanjem te vrste pa so sledila le razočaranja, ki pa so vendar pripomogla k temu, da se je vzdržalo živo med ukrajinskim narodom narodnostno čustvo.

Studij etnografije (narodopisja) ter narečij, raziskovanje življenja naroda, prepoved ukrajinskega jezika in literature, kot ga opazimo koncem osemnajstega stoletja ter prav posebno v prvi polovici devetnajstega stoletja, vse to je spravilo skupaj intelektualne razrede ali sloje. To gibanje je odstranilo pomanjkanje simpatij med plemeniti in narodni, katero pomanjkanje je bilo eden izmed vzrokov politične slabosti višjih ukrajinskih slojev po-

leg narodnostnega propada ter rusifikacije tekom osemnajstega stoletja.

Pod vplivom tega, o čemur smo ravnokar razpravljali, in na podlagi idealov, katere se je importiralo iz zapadne Evrope, je ukrajinska politična misel opustila svoje aspiracije glede neodvisnosti, ki je bila videti nedosegljiva, in na njih mesto se je stavilo političen program, katerega je bilo mogoče uresničiti. Najstarejši teh programov, ki je bil na ta ali oni način realiziran, datira iz l. 1846. Program je započela ukrajinska organizacija v Kijevu, znana pod imenom "Zveza sv. Cirila in Metoda". Zahtevalo se je demokratično in liberalno ustavo, ki naj bi odpravila vse privilegije in razrede ter sploh vse, kar količkar ponižuje narod. Zajemalo naj bi se popolno prostost govora, misli in vere. Dejanski je bila vsa ta praktična aktivnost ubita ob njem rojstvu. Leta 1847 je eden izmed dijakov ogradil voditelje tega gibanja ter jih očrnil, kar je imelo za posledico, da so jih je aretiralo in obsodilo. To nasilno dejanje je vstavilo vsak razvilo politično misli v Ukrajini, kajti najbolj talentirani in delavni voditelji so bili prisiljeni k molku. Ko so se vrnili iz prognanstva in zopet začeli s svojo domoljubno nalogo, so jih okolščine, kot je bila naprimer odprava tlačanstva v Rusiji ter izboljšanje usode kmečkega stana, prisilile, da so delali v glavnem za dobrobit kmetov. Bili so zaposleni s poučevanjem poljedelskih slojev, z vzgojnim delom vsake vrste, z ustvarjanjem popularne literature itd.

Kljub vsej tej zmrtnosti v mislih, je zrla ruska vlada na vse to delovanje z neprijaznim očesom, kajti od prvega pričetka je sovražila vsako narodno ukrajinsko gibanje in naj je bilo še tako ponižno in zmerno. Moskva se je strogo držala doktrine "enotnosti ruskega naroda". Smatrala je kot nevarno vsako željo, da se vstanovi posebno ukrajinsko literaturo ter vsak poskus, da se vzbudi narodno zavest v tem nesrečnem plemenu. Radi teh številnih vzrokov se je zatrlo delovanje Ukrajincev v Kijevu, in sicer brez oziroma na to, kako ponižno in kako politično nedolžno je bilo. Prepovedalo se je vsako vstanovitve ali organizacije, v kateri bi se zbirali ukrajinski znanstveni delavci, in spomadi leta 1876 je prišel na svetlo sloviti ukaz, ki je določil usodo celega gibanja za celo vrsto let. Ta ukaz je prepovedoval izdajanje vsakega dela v ukrajinskem jeziku, izjemši dela zgodovinskega in literarnega ali leposlovnega značaja.

Ukrajinskega gibanja pa se ni moglo zatreti potam takih nasilnih odredb. Izobraženi sloji Ukrajine so se v Rusiji neprestano borili za narodnostno gibanje od l. 1880 do 1900 ter skušali obrniti sebi v prid vse možnosti, ki so se jim nudile. Ko je bilo nadaljno gibanje v Rusiji popolnoma nemogoče, je skušalo najti izhoda oustran meje, v ozemlju avstrijske Ukrajine.

Izseljevanje Ukrajincev ali premešanje narodnostnega gibanja v avstrijsko Ukrajino, v Lvov, ki je postal s tem središče narodnega življenja, je imelo tehtne posledice ne le za ukrajinsko gibanje v Rusiji, temveč tudi za gibanje v avstrijski Ukrajini sami. Že krog leta 1860, po prvi prepovedi ukrajinskega jezika v Rusiji, je ta dogodek veliko pripomogel k vzdržanju ukrajinskega narodnega življenja v Avstriji v zelo kritičnem momentu razvoja tega dela podjarmljenega naroda. Potem, ko je gibanje postalo polagoma slabše v drugem delu devetnajstega stoletja, pod pritiskom splošnega reakcionarnega gibanja v Galiciji, je razlilo leta 1848 novih sil preko Ukrajincev Avstrije. Avstrijska vlada je skušala ujeti v ukrajinskega prebivalstva nekaj, kar bi postavila proti poljskemu vstajekemu gibanju. Končno odprava tlačanstva, priznanje moralnih in političnih pravic ukrajinskega naroda, vstvarjenje prvega vaznega zavoda na polju kulture in politike, nacionalizacija šol, formalna obljuba vseučilišča v Lvovu, administrativno ločenje dveh Galicij, ukrajinske in poljske, kateri polovici se je umetno združilo leta 1772, vsi ti

vplivi so pripomogli k postanku nove dobe v življenju avstrijske Ukrajine.

Ta leta, ki so bila tako polna upanja, pa so kmalu minula ter jim je sledila reakcija leta 1850, ki je prinesla Ukrajincem Galicije najbolj britka razočaranja. Na dane obljube se je popolnoma pozabilo in Ukrajince Galicije, ki so pomagali avstrijski vladi v boju proti vstaji poljske aristokracije, se je prepustilo brezvestni vladi istih plemenitašev, v kojih roke je zopet prešla leta 1850 cela administracija Galicije.

Tako se je pojavila mukepolna kriza v narodnem življenju galicijskih Ukrajincev. Razočaranja in dvomi so sledili drug drugemu in odprta je bila pot za rusofilski tok, v katerega je poljska aristokracija poželjivo silila ukrajinski element.

Pričetek svežega ukrajinskega priseljevanja, leta 1863, ki naj bi prišel s svojo delavnostjo na galicijskih tleh, in sicer po zatrenju ukrajinskega gibanja v Rusiji, je stvar, katere se vspriče obstoječih razmer ne more dosti visoko oceniti. V kritičnem trenutku je prišel na vpliv potrebna pomoč ukrajinskemu elementu, posebno pa mladi generaciji, ki je ostala verna programu iz leta 1848.

Od leta 1880 naprej se je to narodnostno ukrajinsko gibanje — kot se ga je imenovalo — trdno ukoreninilo v galiskem narodu in se obenem ohranilo v stiku z ukrajinskim gibanjem v Rusiji sami.

Lahko je razumeti, da je to gibanje, skoro popolnoma prognozirano iz Rusije, zavzelo brezkomprostilne glade centralizirane politike ruske vlade. Istotako je bilo odločno v svoji sovražnosti proti poljskemu zatiranju v Galiciji. Skoro nepotrebno je omenjati, da je ruska vlada, vedno sovražna vsaki stvari, ki bi pospeševala "petarizem" v širšem smislu, uničevala vsak optimizem v ukrajinskem gibanju. V Avstriji je dvignila poljska nadvlada nepremagljivo oviro med Ukrajinci ter vlado. Vsak kompromis z vlado je bil podvržen odobrenju galiskih mojstrov, kar je seveda pomenilo izajevljenje vseh ukrajinskih aspiracij.

Konec stoletja je značilo približanje med obema Ukrajinama. To je imelo najbolj srečne posledice za narodno življenje, kar se je zahvaliti medsebojni kontroli, katero se je izvajalo glede političnih vprašanj.

Od tega trenutka naprej je narodna kultura v ruski Ukrajini hitro napredovala in to kljub vsem poskusom, da se vstavi nje tek.

Viharna leta 1904-06 so prinesla v ospredje celo vprašanje ruskih reakcionarnih sil. Petrogradska akademija je naslovila na rusko vlado memorandum, v katerem se je dokazovalo, da je prevladajoče naziranje, da se ruski literarni jezik — velikorusin — rabi po celi Rusiji, naprčno in da ne vključuje Malorusov, to je Ukrajincev. Na najbolj pozitiven način odobrava ta memorandum pravico do obstoja za ukrajinski jezik in literaturo. Kljub vsemu temu pa se zakasnela, ki ga je bilo opaziti glede napredka jezika, ni moglo neposredno dobiti. To se je zgodilo leta 1906, ko se je odpravilo postavilo, tikajočo se časopisja. Ta postava je odpravila vse emigirne glede posameznih jezikov, med katere se je vključilo tudi ukrajinski jezik.

V tej dobi je vse izgledalo, kot da se obeta ukrajinskemu gibanju v Rusiji najbolj vesela bodočnost. Pod vplivom aspiracij glede političnih prostosti, katere so kazali njih bratje, so tudi Avstrijski Ukrajinci zahtevali splošno volilno pravico. Galicijo je preveval močnejši narodni impulz kot se ga je opazilo kdaj prej. Upalo se je, da bo v trenutku, ko bo "okumenska" Ukrajina dobila svojo prostost v Rusiji, intelektualna in politična moč te ruske Ukrajine dosti močna, da bo opustila svoje posestrimske države izpod tuje hegemonije. Teh upanj pa se ni nikdar uresničilo. Novo reakcionarno gibanje je uničilo vsa upanja in pozabilo se je popolnoma na vse obljube, katere se je dalo ruskemu narodu v letih 1905 in 1906. Ta udarec je bil posebno hud za Ukrajince.

Tudi avstrijskim Ukrajincem

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku, ali kjerkoli si že boji, če so te bolečine nastale vsled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil

(Severova Gothardsko olje) je znano kot izborno mazilo pri zdravljenju revmatizma, okorelosti udov, hrbtobola in krčev. To je zelo uspešen lek, katerega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natančna navodila so označena na steklenici.

Cena 30 in 60 centov. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

niso bila prihranjena najbolj kruta razočaranja. Videli so, kako izginjajo njih prilike za izboljšanje položaja v trenutku, ko je izginilo vsako upanje rešitve ukrajinskega problema v Rusiji. Poljska vlada ni izgubila ničesar na svoji strogosti. Razvzpetega pa je vlada, ki se ni hotela spreti s Poljaki, skušala dovesti do kompromisa med obema, predno bi se obljubilo kako izboljšanje v razmerah Ukrajine. Pod vladnim pritiskom in kljub opoziciji od strani ukrajinskega javnega mnenja se je sklenilo kompromis v pričetku leta 1914 na temelju reforme v postavi, tikajoči se volitev v galicijski deželni zbor. Ta dogovor se je kmalu izkazal kot neuspešen.

Vspričo vseh teh udarcev ter razočaranj, katerih je bil deležen ukrajinski narod, je nastala v Ukrajini nova stranka, ki je želela poskusiti še enkrat boj za neodvisnost dežele. Upanja, kot jih je našli v družbah nacionalistične mladine koncem devetnajstega stoletja, so se vzbudila še enkrat z obnovljeno energijo in to kljub slabi sreči, ki je dotedaj vedno zasledovala taka gibanja. Večina izobraženih Ukrajincev pa vidi v takih aspiracijah le utopijo, koje uresničenje bi dovedlo do političnega poloma.

(Članek je bil pisan pred vojno.)

Amerikanci v ognju.

USTAJA SHAYS-A.

Ameriška revolucija je bila končana. Naša na novo oprostena dežela je bila prav tako slaba in prav tako izčrpana kot kak bolnik, ki je preстал legar ali kako drugo nevarno bolezen. Bila je pa tudi prav tako razdražljiva kot kak bolnik ali rekonvalescent. Dolgovi in revščina so predstavljali veliko oviro. Pričeli so se pojavljati nemiri. Država Massachusetts je bila voditeljica v revoluciji od prvega pričetka naprej. V državi Massachusetts pa je bilo po končani vojni tudi najbolj občutiti vse težkote in prevladovalo je slabo razpoloženje. Vse se je srdilo na velike davke, katere se je naložilo, da se odpomore slabemu finančnemu stanju. Delo je vstalo proti kapitanu in bilo je takrat, ko je Daniel Shays vpriporil svojo kratko, a o stro revolucijo.

Shays je bil preje kapitan v revolucijski armadi. Bil pa je tudi zelo nagle in vročkrven mož. Vrgel se je v vihar, ki se je dvignil v njegovi domači državi in takoj je postal priznani voditelj vseh nezaodvoljevcv.

Ker je bil izurjen v vojnem poslu, je vedel, kako rekrutirati in izvežbati svoje sledilce. Kmalu se je nahajal na čelu armade več kot 2000 mož.

On in njegovi pristaši so pričeli poskušati iste taktike glede državnih oblasti Massachusettsa, katere so uporabili Angleži proti isti državi v pričetku revolucije za neodvisnost.

Za nekaj časa je bil Shays uspešen. Njegova ustaja je vse drobila pred seboj. Člani milice so ali direktno pomagali Shaysu ali pa drugače tako močno simpatizirali z njegovimi pritožbami, da se država ni mogla zanesti na službo narodne garde ali milice.

V poletju 1786 je izbruhnila javna revolucija. Shays in njegovi podrejeni voditelji so skušali paralizirati krajevno vladno s tem, da so preprečevali različna sodišča pri izvrševanju njih posla.

Tako bi se moralo naprimer vršiti dne 5. decembra 1786 zasedanje najvišjega sodišča v državi in sicer v Worcester, Mass. Shays je

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900

Glavni urad v ELY, MINN.J

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VREOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUĐOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17. Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boje oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

nekako s 1100 izbranimi možmi odkorakal proti mestu ter se nasilnim potom polastil slednjega. Omogočil je zasedanje najvišjega sodišča s tem, da se je polastil hiše ter jo držal z oboroženo silo.

Zakonodajna država Massachusetts, zelo prestrašena vsled ustaje, je storila takoj korake, da popravi takozvane pritožbe ustavek. Ustaja pa se je že preveč razvila ter šla preveč daleč, da bi jo bilo mogoče ustaviti na ta način. Naloženo je bilo pozvali gubernor Bowdoin pod orožje celo državno milico ter ji dodati tudi poseben zbor indijanskih borilcev.

Nominalno je imela sedaj država pod orožjem 4000 mož. Na vse te pa se država ni mogla zanašati, da bodo služili s tako uspešnostjo proti njih prijateljem in sosedom, ki so se pridružili armadi Shaysa.

Shays je poveljeval svoje sile iz Worcester v Springfield ter pomnožil njih vrste z nadaljnjimi timi možmi, katerim sta poveljevala dva poročnika. Najvišje sodišče se je ravno hotelo sestati v Springfield, ko je dospel Shays v mesto na bojišni dan leta 1786.

Preprečil pa je zasedanje sodišča na isti način kot je bil storil to v Worcester.

V Springfieldu se je nahajal eden najbolj važnih arzenalov naše dežele v tedanjem času. Posadka arzenala je bila močna, a Shays je bil sklenil zavzeti ga in sicer radi velikih zalog orožja in municije. Vedel je, da mora hitro delati, kajti prišlo je poročilo, da se po mika velik oddelek milicije iz Bostona v namenu, da nasprotuje

njegovi vladi v državi Massachusetts.

Polkovnik Shepherd, poveljnik arzenala v Springfieldu, se ni hotel udati. Shays je dal nato povelje, naj se zavzame arzenal z vaskokom. Shepherd je skušal prestopiti ustase s tem, da je oddal artilerijsko salvo preko njih glav.

Ustasi so naskočili. Sprejel jih je oster ogenj iz musket in topov. Boj je bil zelo kratak. Kljub vsem naporom Shaysa, da zadrži svoje moške, se slednji vendar niso mogli dolgo ustavljati neusmiljenemu ognju iz arzenala.

Pričeli so se umikati in bežati in številni so na begu kričali: — Umor! Umor! v njih paničnem strahu. Njih voditelj pa jih ni mogel privedi do tega, da bi obnovili napad.

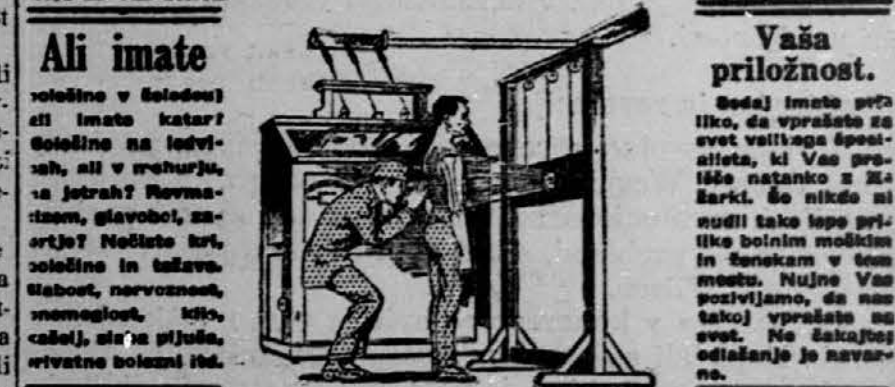
Na te zbegane in preplašene ustase pa so udarile čete iz Bostona. Shays ni mogel še nadalje kontrolirati svojih zbeganih mož ali ustaviti njih bega. V divjem begu so pohiteli iz Springfielda, pri čemur so jih goreče zasledovala državne čete. Umikanje je šlo naprej tudi skozi velik vihar, dokler niso čete prehitale beguncev, ki so se nato udali.

Ustaja je bila končana, a Shays je zbežal v državo Vermont. Pozneje ni le dobil pardon od strani vlade, temveč tudi majhno penzijo kot junaka.

Rojaki naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Posebno naznanilo:

Doktor Cowdrick, največji specialist, je prišel s seboj v Cleveland vse svoje čudotvorne stroje na zdravljenje bolnih mož in žen. Tujak bo našel vseh vrst zdravil, ki so potrebna za zdravljenje, kakor ga je uporabljal v najboljših klinikah v Evropi. Poisni tega na računu, ali se nevarite in prebrskajte vsako bolezen v X-Zarkov, če ne morete sami pri sebi zdraviti. Vseeno je, kdo in kako Vas je zdravil, ali kako dolgo ste že bolni: pridite k temu velikemu specialistu in pokličite mu, kaj more za Vas storiti.

ZA \$1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natančno preiskati po tem specialistu; potem boste vedeli ali imate pravo bolezen in ako morete odpraviti. Njegov uspeh in dober glas se posledica vseh preiskav in učenih metod, katerih se poslužuje v vsaki državi. Njegovi različni stroji, katere je nabral s vseh delov sveta, tvorijo najpopolnejši in najučinkovitejši urad v tem mestu. Tujak morete najti mnogo čudotvornih strojev, ki čudežljivo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Za vsoeno, imate za Vaso celotno; ako zdravnik najde, da je zdravilna, se boste preprosto, kakor hitro Vas prične zdraviti, da ste na poti boljšanja in stalnega zdravlja. Zdravnik ne more Vameno takto pristojen denar, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglašuje se pri tem in povzame mu svojo bolezen privatno in ceneno.

DOCTOR COWDRICK, Specialist

2027 East 5th Street 4th Floor Bldg. Euclid & Prospect, Cleveland, O.

KAKO SO PRENAŠALI PREDSEDNIKI ZDRUŽENIH DRŽAV TEŽKOČE VOJN.

Washington, vrhovni poveljnik naših armad v revoluciji, je imel svoje sitnosti s kongresom, graftom, špijoni in toriji. — Adams je moral tekom kratke vojne s Francijo sprijazniti med seboj različne stranke. — Madison je leta 1812 vojeval nepopularno vojno, oviran od pacifistov in secesionistov. — Polk je bil v vojni z Mehiko slabjši kot pa njegov problem. — Lincoln je imel tekom državljanske vojne sovražnike na severu in jugu ter moral združiti razdeljeno deželo. — McKinley-a je v vojni s Španjsko ovirala nepripravljenost.

Zadrega v ladjedelnicah, govoričenja v kongresu, proti-administracijska kovarstva, pacifizem, inozemski špijoni, transportacijske težkoče, železnice, dobava municije, obstrukcionisti vsake barve — to je peščica izmed problemov, ki delajo službo predsednika Wilsona za eno najbolj težkih v svetovni zgodovini.

To je posel, ki zahteva trideset ur dela na dan ter devetdeset ur sestavljanja načrtov ponoči. Vrjetno je, da je to najbolj težavna služba kar se jih more navesti.

Naša dežela pa se ni nahajala še nikdar v vojni, da bi se ne vrglo na rame predsednika cel plaz problemov, — skoro tako velikih in obširnih po njih naravi kot so oni, s katerimi se ima pečati sedaj predsednik Wilson.

Abraham Lincoln in njegov problem.

Lincoln prihaja seveda človeku prvi v pomini. Pečati se je moral s tako velikimi problemi, da so vtisnili v njegovo lice in dušo melanholijo, katere ni bilo nikdar mogoče izbrisati.

V prvem pričetku predsedništva Lincoln se je razcepila Unija v dva dela. Problem njegovega življenja pa je bil — spraviti ta dva dela zopet skupaj. Boriti se je imel ne le z odkritim sovražnikom na jugu, temveč tudi z zahrbtnimi intriganti, obstrukcionisti ter s stranko v severnih državah, ki se je zavzemala za suženjstvo.

Prisilno rekrutiranje je bilo potrebno, vendar pa je dovedlo do krvavih izgub. Ekstremisti obeh strank so neprestano tulili v njegova ušesa ter predlagali cele duce različnih poti, po katerih naj bi se gibala njegova politika. Zarote, kojih namen so bili zavratni umori, so bile na dnevnem redu. Tako so se pojavile tudi zarote, da se predsednika ujame ter odvede neznano kam.

K vsemu temu pa je prišel še večji problem, kako preprečiti, da bi evropski narodi ne sklenili zveze z jugom proti severni Uniji.

Tako poln vozljev je bil problem "psihološkega trenutka", da se proglasi sužnje prostim. S tem, da bi bil prezgoden ali prekasen s svojo Emancipacijsko proklamacijo, je Lincoln vedel, da bi bila vrednost dokumenta uničena. Zadnji in najbolj velikanski problem izmed vseh pa je bilo — novo zgrajenje in strjenje združene dežele po končani Državlanski vojni.

Lincoln se je že lotil te naloge, vredne Herkula, ko je potisnila krogla rešitev tega problema v druge in — manj zmožne roke.

Madison in vojna leta 1812.

Vojna leta 1812 je pretela razdeliti našo deželo ter za vedno uničiti Unijo. To bi se pa ne zgodilo potem sile in moči sovražnika, temveč potem mahinacij ameriških frakeji ali strank samih.

Vojna je bila nepopularna od prvega pričetka naprej. Predsednik Madison se ni imel le pečati s problemom boja proti zavojevalec, temveč je moral zadrževati cele dele Združenih držav, da niso odpadli od Unije.

Nova Anglija, — dasiravno je bila zibelka ameriške prostosti — je javno namignila, da se bo odločila od Unije, če se bo vstrajalo v vojni. Čete Amerikancev, katere se je odposlalo, da vpadejo v Canado, so se ustavile ob meji ter se trdovratno branile stopiti z nogo na tuja tla.

Pacifisti so vsepovsod ovirali gibanja vlade. Oživilo se je tudi "indijansko vprašanje" kot aktiven problem vojne. Madisona se je proklinjalo kot strahopetneža ter še bolj glasno proklinjalo kot džingoista (hujskača). Armada sama pa je bila v obžalovanju vrednem stanju nepripravljenosti.

Washington in revolucija.

Tekom revolucije seveda ni bilo nobenega predsednika. George Washingtona kot vrhovnega poveljnika ameriških revolucionarnih armad, pa so napadli praktično skoro vsi problemi, s katerimi se mora pečati sedaj predsednik Wilson.

Kovarstva v kongresu so ovirala skoro vsak njegov korak. Napadali so ga njemu nasprotni državniki. Zdrubiti je moral graft, ki se je pojavljal v stoterih oblikah. On ni mogel dovesti ljudi do tega, da bi zmanjšali življenjske potrebe ter pomagali s tem prehranjevati armado.

Vseopovsod je mrgolelo špijonov. Pacifisti so se združili s Triji, da ga uničijo. Vojaška pripravljenost pa je bila le slab dovtip, razen pri modrih domoljubih.

Potem ko je bila revolucija dobljena ter je postal Washington predsednik, ga je pričel vznemirjati nov — vojni problem. Anglija se je nahajala v vojni s Francijo. Močna stranka v Združenih državah je zahtevala, naj se postavimo na stran enega v tem konfliktu.

Washington pa tega ni hotel storiti ter je svaril deželo pred "stvarjanjem inozemskih zvez". Komaj je bil v stanu doseči, da se nismo zapletli v vojno.

V zahvalo za to pa se ga je v javnem časopisu označilo za — strahopetnega in nevaležnega. (Pomagati bi morali Franciji. Opom. ur.) V svojem obupu je rekel takrat:

— Le enkrat sem obžaloval, da sem sprejel predsedništvo. To pa je bilo vsaki trenutek, odkar sem prevzel urad. —

Predsednik Adams in vojna s Francijo.

Njegov naslednik Adams se je imel pečati z isto serjo problemov tekom naše zelo kratke morske vojne s Francijo. Zopet je bil dežela razdeljena v fakiije, katere je moral Adams sprijazniti med seboj, kolikor je bil pač v stanu storiti to.

Na srečo pa je prišla vojna do nenadnega konca in sicer vsled izpremembe vlade v Franciji.

Mehiška vojna in predsednik Polk.

Mehiška vojna je nudila predsedniku James K. Polku celo vrsto problemov, ki so vrgli njega in celo njegovo politično stranko iz urada in moči.

On je bil namreč politik, ne pa resnični — državnik. S svojimi problemi pa se je vsled tega tudi pečal po sebičnem načinu politika brez vsake inspiracije. Vojna je bila nepopularna pri večini ameriškega naroda. Težko je bilo najti ljudi, ki bi se vpisali v armado. Še težje pa je bilo vzbuditi le en val narodnega navdušenja.

Novorojena vojna je pretela škodovati ugledu Polka in tudi ugledu njegove stranke.

Tega problema se je lotil na način, da je skušal diskreditirati svoje politične nasprotnike. To je storil s tem, da je poslal najboljšega moža nasprotne stranke v Mehiko na čelu smešno majhne sile nekako 4.000 mož, da vojuje, brez vsake podpore, vojno proti celi Mehiki.

Na ta način je hotel doseči, da bi madež izjalovljenja in nepopularnosti padel na tega moža in na njegovo stranko.

Mož, katerega je bil poslal, je bil Caharija Taylor, ki pa je bil nasprotno uspešen ter izvojeval celo vrsto sijajnih zmag proti veliki premoči sovražnika. Te zmage so napravile Taylorja narodnim junakom ter pokopale Polka v pozabljenje.

Opozicija je izbrala Taylorja predsednikom Združenih držav in sicer z veliko večino.

Špansko-ameriška vojna leta 1898.

Gotovo se spominjate problemov, ki so oblegali predsednika McKinley-a pred izbruhom ter za časa špansko-ameriške vojne leta 1898.

Prvi v tej vrsti je bil problem, če se hoče ali če se ne udati splošni ljudski zahtevi po vojni.

Drugi problem pa je bil preresetati resnico ven iz cele mase nasprotujočih si dokazov. Nato pa se je imel pečati z naravnost nevrjetno nepripravljenostjo, vsled katere se je pošiljalo ljudi v tropične kraje v debelih oblekah, s pokvarjenimi živili ter nezadostno in neprimerno bolniško opremo.

Nadalje so prišli spori med različnimi poveljniki kot naprimer Schley-Sampson kontroverza, za katero vse je bilo treba rešiti na zadovoljiv način.

Po vsem tem in po končani vojni pa je prišlo pravno stanje Cube, katero smo oprostili ter ono Filipinov, katere smo kupili.

Kot v slučaju Lincoln je tudi pri McKinley-u krogla zavratnega morila vzelo končno uravnavo teh zmehdenih problemov iz rok McKinley-a.

V drugih in manjših vojnah so se morali naši predsedniki pečati z drugimi in mogoče tudi manjšimi problemi. Tako pa tudi mora biti, dokler se bodo na svetu ponavljale vojne.

Slava, da je človek predsednik v vojnem času, izgine stokrat vspricho problemov, ki skoro vsi prekašajo moči neinspiriranega človeškega duha glede njih knčne in ugodne rešitve.

Predsednik, ki največ doseže — ne pa po potrebi predsednik, ki napravi najmanj naravnih napak, — je mož, katerega ovenča zgodovina z — nesmrtnostjo.

Nova avstrijska ofenziva?

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 23, 1915, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 22. febr. — Oficijelna poročila iz Rima danes razlagajo zadnje zaprtje švicarske meje od strani Avstrije na ta način, da se pošiljajo na laško fronto čete, ki se pripravljajo na novo ofenzivo.

Laški avijatiki poročajo o neprestanem dohajanju svežih sovražnih čet z rusko-rumunske fronte. Feldmaršal Borojevič, ki je na povelje cesarja Karola prevzel vrhovno poveljstvo in stopil na mesto nadvojvode Evgena, namerava ofenzivo med Astico in Gardskim jezerom.

V Črnem morju se obnovi plovlba.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 23, 1915, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. februarja. Včerajšnja berlinska poročila pravijo, da se je naznanilo v skupni seji državnega zbora, da se namerava zopet pričeti s plovlbo v Črnem morju, kakorhitro bodo pospravljene mine. To ima namen prevažati pošiljave iz Ukrajine v

Nemčijo; Nemčija pa bo v povračilo za žito pošiljala v Ukrajino poljedelske stroje in orodje.

Izpraznenje Finske.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 23, 1915, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 22. februarja.

Sv. misijon.

Rev. Wencel Šolar, O. S. B., profesor bogoslovja v Peru, Ill. bo imel obnavljanje sv. misijona v slovenski župniji cerkvi Sv. Cirila in Metodja, 62 St. Mark's Place od 3. do 10. marca, h kateremu se vključno vabijo vsi rojaki v New Yorku.

P. Benigna Suoj, župnik. 23.25.26&1 m. (Adv.)

SLOVENSKO-HRVATSKA Restavracija

A. ŽUPANČIĆ, lastnik, poproča karkršnjim rojakom svoje nove urejene restavracije. — Izvrstna postrežba. — Domača kuhinja. — Glasovir na razpolago. Ugodno sestajališče Slovencev in Hrvatov. 443 East 84th St., New York City. (Med 2. Ave. in Ave. A.)

Kakoršna je pomoč, tako plačaj bog.

Z drugimi besedami, samo tovarnarji onega zdravila morejo pričakovati zahvalo in zadovoljnost svojih odjemalcev, katerih zdravilo v resnici toliko koristi, kolikor se o njem piše in ki nimajo svojih oglasov v listih samo zato, da od delavcev težko zasluženo denar dobe.

Od sto oglasov boljše govore za naše iz čistih naravnih zdravilnih trav sestavljene JUVITO TABLETE dopisi naših zadovoljnih odjemalcev, kot na primer dopis g. Josipa Šofrana, 60 James St., Kansas City, Kans. ki se glasi takole:

"Prosim vas pošljite mi še eno Skatlico JUVITO TABLET, ker mi je že prva pošla in toliko dobrega mi je vaše zdravilo učinilo, da nemorem niti opisati".

Ena Skatlica JUVITO TABLET za 1 dolar, šest Skatelj za 5 dolarjev, priloženo 10c. več kamorkoli pošljete.

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa.
Na željo pošljemo tudi vzorec zastoj

Petrograjsko poročilo na "Exchange Telegraph" pravi, da so komisariji odredili izpraznenje Finske.

ZASTONJ FARME

NE DAJEMO, POČENI PRO-
DAJAMO.

V slovenskih kolonijah v državah Ohio, Pennsylvania in Tennessee v bližini mest Cleveland, Youngstown, Erie in Pittsburgh. Zemlja neiskušena po \$4.00 za akre na desetletna odplačila. Imamo tudi farme z blagom v najem. Vožnje stroške vračamo kupcem. Pišite po novi katalog na:

R. T. Hurdle Land Co.,
3349 East 55th St., Cleveland, O.

IZ URADA

Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: J. A. MATIJAŠIČ, c/of Woodlawn Trust Co., Woodlawn, Pa.

Gl. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.
Tajnik za slov. oddelek: PETER SRNOVERŠNIK, P. O. Box 279 Forest City, Pa.

Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIČ, c/of First National Bank Alliquip, Pa.

Vrhovni pečovodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

za slovenski oddelek:

Ga. AGNES ZALOKAR, Cleveland, O.

JOSIP REMS, New York, N. Y.

za hrvaški oddelek:

JURAJ NORŠIČ, Cleveland, O.

JURAJ BRAŠIČ, Johnstown, Pa.

Dopis

Chicago, Ill. Slovenskim društvom, kakor tudi sploh rojakom v Chicagi in okolici naznanjam, da priredi slovensko pevsko in tamburaško društvo "Lira" dne 12. maja koncert z zanimivim vspreedom. Naznanjam to že sedaj vsled tega, da morejo druga društva to vpoštevati in da ne bodo prirejala veselja na dotični dan. Društvo "Lira" je še vedno do sedaj in bo tudi v bodoče slo drage volje na roko drugim slovenskim društvom ter eventualno tudi sodelovalo pri njih prireditvah. Slovensko občinstvo pa je bilo od svoje strani "Liri" tudi naklonjeno in upam, da nam bo naklonjenost ohranilo tudi zanaprej.

Društvo, ko je naše, ima vedno nekaj stroškov, dohodki so pa le skromni. Člani, ki žrtvujejo svoj čas za gojitev petja in glasbe, morajo plačevati še assessment, da se ti stroški krijejo. K temu jih tako rekoč sili ljubezen do naših pesmi ter glasbe. Brez dvoma je v tako veliki slovenski naselbini, kot je naša, mnogo rojakov, ki ljubijo slovensko pesem in glasbo ter želijo društvu "Lira" najlepših uspehov. Vabim torej tem potom vse, ki žele napredek našega društva, da pristopijo kot člani. Po

novih pravilih more postati član "Lira" vsaka značajna oseba, ki se slovensko petje in glasbo. Vsakemu narava ni dala pvskega daru ali sposobnosti za glasbo, ampak vsak, ki ljubi petje in glasbo, lahko postane član "Lira" in pomaga z malim mesečnim prispevkom, pa tuintam z malo agitacijo društvu do lepšega uspeha. Pristopnina znaša 50c, mesečni assessment pa 10c. Kdor se zanima, naj se javi pri spodaj podpisanim na 1804 22. Place, Chicago. Poyci in nepeyci, vsi so nam dobrodošli in vsi imajo enake pravice.

Omenim naj tudi, da je društvo "Lira" pristopilo k "Zvezi jugoslovenskih pevskih društev v Ameriki". V združenju je moč in čim več nas bo skupaj, tem lepši bodo uspehi. Torej, rojaki, ki ste vneti za vse, kar je plemenito, dobro in lepo, pristopite v naš krog! Krasota naše slovenske pesni je vredna naše žrtve od vsakega izmed vas! Saj:

"Koder zlato solnce hodi,
Pesmi pevajo povsodi:
Mesto belo, trg in vas
Gane zvočne pesni glas!
A — lepše kot je naša pesem,
Nikjer, nikjer še slišal nisem!"
Po Adolf Misja, tajnik dr. "Lira".

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovalca dobiva zaupanje in poslošenje pri kupcih. Zdej je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezni svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse z ostale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabetosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majhnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepiral o učinkoviti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklinam itd. in po vdriganju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Sretinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Črna reakcija rdeče Rusije.

LOUIS E. MILLER.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Ko stoji tako civilizirani svet presenečen in fasciniran pred novim, čudno prikaznim, imenovano "boljševiki" ter ne more priti na misel, če je to angelj v karikaturi ali pa idealiziran vrag, so skoro vsi ljudje edini v naziranju, da je boljševizem v radikalni misli in akciji človeka, vsekakor vsega, kar je izumil nemirni duh naprednega človeštva v namenu, da pospeši prihod zadnjega udara.

Čudno in nevrjetno se zdi človeku, vendar pa je dejstvo, da so boljševiki še daleč oddaljeni od izraza zadnje želje zgodovine in da so celo nevedni glas njih lastne misli, da delajo proti samim sebi ter v svoje lastno uničenje, da je njih poslanica ne poslanica revolucije, temveč ona reakcije in da ne prinašajo svoji deželi socialnega odrešenja, temveč da skušajo potisniti zgodovino nazaj do opojnega rodu.

Kot avtoritete bom navedel boljševike same, njih proroke in njih biblijo. V dokaz se bom držal doktrin njih učencov, učenj, njih lastnih doktrin, o katerih izjavljajo, da predstavljajo njih lastnost.

Zgodovina cele dosedaj obstoječe družbe je zgodovina razrednih bojev.

S tem pronunciamantom prvega poglavja socialističnega veroizpovedanja pričenja Karol Marx svoj komunistični manifest, ki obseja, da se danes kot evangelijske revolucije in resnice za vse verne sledilce, vključno Lenin in Trocki. Vspričo izjave, da je zgodovina človeštva in vsled tega tudi napredek družbe posledica razrednega boja pa priznavajo učitelji ruskega boljševizma obenem z ustanoviteljem modernega socializma, Marxom, da ni vsaka vrsta razrednega boja revolucionarnega ali celo neprednega značaja. V istem manifestu izjavlja Marx, da sicer vojna enega razreda družbe proti drugemu razredu včasih dovede do "revolucionarne preobnove družbe", da pa se lahko tudi konča "s skupnim uničenjem nasprotujočih si razredov."

Zgodovina rimskega cesarstva je ena izmed primer, ko je razredni boj dovedel do "skupnega uničenja nasprotujočih si razredov."

Vendar pa ni treba poseči nazaj v davnej mrtve države, da se dokaže pretežno nevarnost razrednega boja. Gotove oblike razrednega boja razkrivajo svojo naravo v menjajočih se dogodkih vsakdanjega življenja, ne da bi bilo pri tem treba sezati naših vratov nazaj v davno preteklost. Na izbiro so nam zopet pri lastih učiteljih ruskega boljševizma, ki prav nič ne skušajo skrivati jih ali se o pravih njih raji.

Tako izvedo iz socialističnih knjig, se v boju dela proti kapitalu pogosto stavi zahteve, ki niso le krivice za kapitaliste, temveč so tudi proti delavskemu razredu kot celoti, da so poskušali gotovih strokovnih uničevanje omejitve produkcije, omejitve uporabe strojev, izločenja javnecev in vsega, kar skuša ovirati razvoj modernega industrijalizma, nasprotni socialističnim idealom ter vsled tega reakcionarni.

Socialisti so večkrat kot kateri drugi zasmejevali in obsojali klemenje vlakov, podiranje brzojavnih žic ter druge poskuse delavskega razreda ob različnih časih in prilikah, da se ustavlja pohod na kapitalizma. Socialisti ne skrivajo svojega zaničevanja do protekcionizma, visokega tarifa ter drugih umetnih sredstev, s katerimi se ovira prosti razvoj industrij. Socialisti so ostali indiferentni vsprti vsakega gibanja srednjega moza, rokodelca in farmerja, s katerim se je skušalo motiti ali ustaviti delovanje trstov in drugih monopolov, katere so smatrali uspešnim za industrijalni razvoj.

Ferdinand Lasalle, ki je ustanovitelj nemške socialne demokracije ter eden izmed učiteljev ruskega boljševizma, je napisal knjigo, v kateri je dokazal, da so bile velike revolucionarne ustaje nemških kmetov, potom katerih so se hoteli oprostiti tlačanstva, v resnici reakcionarna gibanja, kajti v slučaju, da bi bili uspešni, bi ustanovili za trajno republiko zemljiških posestnikov, ki bi ovirali razvoj buržuazije ter onemogočili sedanji kapitalistični sistem, ki je obhodno potreben za ustanovitev bodoče socialistične republike. Na isti način se je anarhistične nauke Proudhona, ultra anarhistične revolucionarne nauke Bakunina označilo kot reakcionarne od strani Marxa, Engelsa ter ostanka slavni socialističnih Plejad, kajti ideali teh teoretikov, oproščeni vseh revolucionarnih ovir, niso temeljili na popolnem razvoju sedanjega kapitalističnega sistema, temveč na fantastičnih socialnih načrtih, ki bi v slučaju, da se jih udeležijo, privedli družbo nazaj v razmere neorganiziranih malih proizvajalcev in trgovcev.

Tak je diktam vseh učiteljev modernega socializma in sicer, da revolucija ne pomeni obglavljenja kakšnega vladarja in da socialna revolucija ne pride po obglavljenju vladajočega razreda. Da če revolucija, ki išče novih oblik in idej, ne pojmi pomena in konsekvence starih institucij in navad ter se odreže samo sebe od preteklosti obenem zapušča velike ceste splošnega napredka sveta, da preneha biti revolucija ter se izpremeni v poraz. Mesto da bi pospešila stvar prostosti in civilizacije, vrže taka revolucija človeštvo nazaj v barbarstvo.

Da je revolucija prava revolucija, mora ne le dovesti do izpremembe v življenju ljudi, temveč morajo biti tudi vse izpremembe, ki jih zavirajo v življenju naroda, v soglasju z voljo zgodovine. Da je socialna revolucija resnična socialna revolucija, mora ne le izpremeniti politične in ekonomske oblike človeštva, temveč mora tudi pustiti tla pripravljena za druge oblike in razmerja, ki so višjega reda in ki zagotavljajo večji obseg prostosti, dobrobiti in sreče večjemu številu ljudi kot dotedaj.

To je filozofija socializma, o kateri trdita Lenin in Trocki, da je tudi njih lastna filozofija.

Sedaj pa si oglejmo, kako voditelji boljševizma, ki so danes mojstri usode Rusije, dejansko uporabljajo svoje lastne nauke in dejanski realnosti njih dežele.

Marx, Engels, Kautsky, Liebknecht, Bernstein, Bebel in vsi drugi, ne izvešči Lenina in Trockija sama, so slikali odhod kapitalizma in prihod socializma na sledeči način:

Sedanji sistem produkcije osredotočuje kapital v rokah nekaterih, pri čemur se počasi izloča malega proizvajalca, malega trgovca, posredovalca in farmerja. Celo bogastvo naroda se stavi v roke par trstov in monopolov ali pa osebnim izkoriščevalcem, dočim se pahne ostanek naroda v razmerje ekonomske, socialne in politične odvisnosti.

Dočim ti mojstri, drugače znani pod imenom kapitani industrije, z železnim srem vladajo močim in žensam naroda, ki so njih mezdni služnji, organizirajo na drugi strani vire dežele ter spvijajo sledujo v stanje uspešnosti in devršenosti, ki sta nedosegljivi potom raztresenih naporov posameznih majhnih proizvajalcev.

Ti voditelji naših industrij povečujejo z uničenjem vsake opozicije, z iztrebljenjem vsake oblike tekmovalnosti in individualnega prizadevanja bogastva naroda do nepojmljivih višin ter obračajo v enem času celo produkcijo dežele v en kolektiven napor plemena, v eno veliko socialno funkcijo človeštva.

Vsa beda družbe, soglasno z njih teorijo, ne leži v tej koncentraciji in organizaciji napa, ki je, kot se priznava, največja zgo-

dovinska naloga kapitalizma, temveč v nesoglasju med obliko kapitalistične produkcije bogastva, ki je skozinsko socialna, ter kapitalistično razdelitvijo bogastva, ki je skozinsko privatna.

Ko bo razdelitev bogastva družbe postala prav tako socialna kot je produkcija, potem bo lastnina prenehala biti lastnina privatnih družb ali posameznikov, postala bo skupna lastnina družbe in ves sedanji antagonizem med razredi bo izginil, dočim bo vsak član občine postal enakoveren sodelavnik v skupnem lastninstvu industrij naroda.

To pa, pravijo socialisti, pomeni socializem in to, pravijo boljševiki, pomeni boljševizem.

Kaj je torej soglasno s to teorijo treba storiti, da se udeležijo socialistično panacejo ali vsezdravilo, realizacijo ideala boljševikov?

Predvsem in v prvi vrsti razvoj kapitalističnega sistema; narastek in dovršenje obširnih kapitalističnih podjetij; visoko razvit sistem produkcije, izmenjave in komunikacije; najbolj dovršeno organiziran in koncentriran sistem kapitalističnih industrij; nagromadeno bogastvo v obliki, da proizvede še več bogastva.

To pomeni, da moramo, predno smo v stanu pričeti s splošno likvidacijo kapitalizma, dovoliti, da se razvije kapitalizem do časa likvidacije do zadostnega obsega. Dovoliti moramo, da absorbira buržuazija zadosti bogastva, predno bomo v stanu "eksportirati" ta stan. Predno more postati družba komunistična, mora biti nekaj do takljivega, da se more praktično izvesti komunizem.

Da se popolnoma razumemo ter pojasnimo slučaj: — Predno pričnejo naši dobri "tovariši" z "veliko razdelitvijo", mora biti nekaj pripravljeno za to razdelitev.

S tem pa prihajamo k najbolj brutalni realnosti na poti k boljševikiemu milenijsu.

Lenin in Trocki, ki sta povabila svet, da prisostvuje njih prvega slavljenju socializma, nimata ničesar, absolutno ničesar nuditi svojim gostem in zapustiti morata bučno oznanjeni banket prostosti in enakosti s praznimi žlebovi.

Rusko parobrodstvo je izginilo. Rusija ima zelo malo tonaze za prevažanje svojega blaga in ta, ki je ostala, je črva, železnice, telegrafi, telefoni in vse druge javne naprave, ki so last vlade, ne predstavljajo več kot 25 odstotkov njih prvotne vrednosti in to, kar je ostalo, se hitro bliža ničli.

Rusija ni imela nikdar kake razvite industrije. Par industrij, ki jih je imela, se je izpremenilo v vojne industrije tekom zadnjih par let in one, ki so ostale, so bile ali porušene, ali se jih je pa zaprlo. Tvorilnice, oropane, demolirane in izročene propadu, se bodo kmalu izpremenile v velike kupe opeke, ki bodo ohranili spomin na prvo veliko zmago razredne zavednosti.

In tako je tudi s par velikimi poljedelskimi podjetji, katere se je demoliralo in oplenilo ter lastnike ali ubilo ali poslalo v prognanstvo, dočim je orodje vse v razvalinah in prahu.

Tako je tudi s ruskimi bankami in ruskimi trgovskimi zavodi, z učenjem, umetnostjo ter vsako stvarjo, ki je izročena pogin in propadu.

Socializem v delih njega velikih voditeljev, je bila filozofija o evoluciji, potom katere naj bi kapitalizem, doveden do najvišjega stadija razvoja in popolnosti, organiziral narod za kontrolo produkcijskih sredstev. Socializem ne uči razdeljanja temeljev industrijnega življenja, razdeljanja organizacije produkcije, temveč le pripravlja družbo polagoma na stanje, ko se bo narod sam postavilo na čelo obstoječih industrij ter reorganiziralo sistem razdelitve bogastva na temelju, ki bo bolj primeren kot pa je sedanji.

Vojaški sloves Korzičanov.

Z ozirom na popolno neuvaževanje smrti, glede popolnega pozabljenja samega sebe so vsi francoski častniki edini v naziranju, da Korzičani prekašajo vse druge vojaške Francije Ker so strašno impetuozni, to je nagli ter obenem tudi osveteleljni, sovražno nasprotnika z ono strastno divjostjo ki slepi v njih vsako misel na nevarnost. Razventega pa so neizmerno ponosni na dejstvo, da prihajajo z otoka, ki je proizvedel Napoleona I. ter cenijo vsled tega nad vse spomine na odlične vojaške lastnosti tega največjega iz Korzičanov. Zanje je strahopetnost greh, katerega ni mogoče odpušiti in omahovati vprčo nevarnosti pomeni toliko kot pridobiti si večno zaničevanje vseh svojih tovarišev.

Korzičani imajo dolgo in bojev polno zgodovino ter ni sedaj prived, da se borijo ob strani Angležev. Skozi kratko dobo v osemnajstem stoletju je bila Korzika pod protektoratom Anglije in prebivalstvo otoka je priznalo Jurija III. svojim kraljem.

Pomota.

Potem ko se je dva meseca večbal v taborišču, je dobil vojak Nelson konečno dopust in storil je to, kar je smatral za najboljšo, da se namreč v tem svojem prostem času oženi.

Ko se je vračal, je dal na postaji vratarju po pomoti svoje poročno izpričevalo mesto železniškega tiketa.

Urnik je pazno preštudiral list ter rekel na to:

— Dobili ste tikit za dolgo in težko potovanje, a ne na tej prog.

Razpuščeno želimo pravilno državo.

Iz Prage se posreduje: Četko pravniško društvo "Věšed", ki je pred kratkim izdalo praktičnega župana dr. Grada iz vrste svojih častnih občanov in izvolilo dr. Kremarja in dr. Rakina za častne člana, so oblasti razpustile.

Dr. Konstantin Angelesco, zastopnik kraljevine Rumunske v Združenih državah.

Agitacija za odcepljenje Medjurja od nadškofije zagrebske.

Madžari drve v svojem sovencmu slepo dalje ter prenašajo boj tudi na cerkevno polje. Medjurmurje, ki meji na slovenski Štajer v daljavi nekako od Središča do Radgone in ki pripada zagrebski nadškofiji, bi hoteli odcepiti, da bi je spravili še bolj pod pritisk madžarizacije. Zagrebski "Katoški List" pripominja:

Dokler vemo, da je naša duhovna oblast budna in odločna, cerkvenega duha in patrijotičnega čustvovanja, ni strahu, da bi se to moglo zgoditi. Tako znamenit čin (dismembratio) se ne more izvesti tako brez znanja in privoljenja naše duhovne oblasti. In to trdno zaupanje v zaščito naše duhovne oblasti nas ne ovira, da ne bi z največjim prezirom obsodili dotičnega tlačanstva neklih medjunurskih renegatov, ki si prizadevajo za to, ali vsaj pomagajo Madžarom. Ali ne poznajo dekan Fi-

Boljševiki, ki izjavljajo samt, da so socialisti ter pravijo, da so direktni in pravi učenci priznanih učiteljev socializma, so razrušili celi sestav ruskih industrij, vse, kar bi se moglo uporabiti, da se zgradi nova ekonomska razmerja. Izpremenili so deželo v veliko pušavo in v tej pušavi hočejo praktično uvesti socializem.

Ko so tako ostali z enim velikim Ničem, hočejo vladati ta nič po principih komunizma.

Reakcionarstvo se ponavadi slika kot črne. Tukaj imamo slučaj rdečih reakcionareev ali črnih rdečkarjev.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ozdraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialist za moške in sem ustanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in inortiranih zdravil. Ne bodite bojeji in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 006 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravim sem ti soče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.

Zmerne cene.

Prof. Dr. H. G. BAER,

311 SMITHFIELD ST.,

PITTSBURGH, PA.

nasproti pošte.

VAŽNO.—Odreži to in prinesi s seboj.

lipih iz Nedelišča in župnik Nek švicarski izumitelj izjavlja, da je izumil praktično turbino, e tutti quanti pri tem sramotnem poslu tiste stare naše: Odpušeno bo vsem, ne pa (izdajicam!)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zra- stejo v obeh tednih krasni go- sti in dolgi lasje kakor tudi mo- škim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kosti- bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdr- vim, rane opekline, bule, ture, kraste in grlate, potne noge, kurja očesa, oze- bline v par dnevih popolnoma odstrani- mo. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastoji.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1918, pošljite 4 cente za poštino.

JAKOB WAHCIC,

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

Rojači naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr- uženih državah.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1918.

Rasen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Vašen zgodovinski dokument.
Popolen pregled svetovne vojne.
Prasnik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alzacije-Lotarinške.
Ukradeno pismo.
Red.
Veliki dobitok.
Razno o otrocih.
Doživljaj francoskega žurnalista.
Veniselo.
O postanku koledarja.
Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruska revolucija.
Program ruske socialistične stranke.
Aforizmi.

Normalni potek ruske revolucije.
Busija.
Nemški cilji in Rusija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost brzjava.
Pesem jetnikov.
Kozaki in njih vojska.
Litvinski kmetje.
Nevidna poslanica.
Buhara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Kafrih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinje.
Kala.
Oglasi.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je skoraj polovica s soške fronte.

Stane 35 centov.

Naroča se pri:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

